Ազգ
Azg armenian daily
20 ՆՈՅԵՄԲԵՐ 2002 ՉՈՐԵՔՇԱԲԹԻ 212(2657)

Ռինգում... կրկին վրացի պատգամավորներն են

ԹԲԻԼԻՍԻ, 19 ՆՈՅԵՄԲԵՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Վրաստանի խորհրդարանում երեկ՝ օրեբբի տեղի է ունեցել հերթական ծեծկռտոցը պատգամավոր Պետրե Ցիսկարիշվիլու մասնակցությամբ: Ինչպես հաղորդում է «Ինտերֆախը», նա ծեծել է իր գործընկերոջը՝ պատգամավոր Դավիթ Սագանելիձեին: Ընդ որում, նշում են ականատեսները, հարված ստացածի դեմքին Պ. Ցիսկարիշվիլին հասցրել է կոփագենիով: Պ. Ցիսկարիշվիլու ագարքը վրացի խորհրդարանականները որակել են քրեական գործողություն: Դրա հետ կապված պատգամավորները պահանջել են Պ. Ցիսկարիշվիլուն զրկել պատգամավորական անձեռնմխելիությունից, եւ նրա դեմ քրեական գործ հարուցել: Երկու շաբաթ առաջ Ցիսկարիշվիլուն խորհրդարանի շենքում ծեծել էին չորս պատգամավորներ: Դրանից հետո նրանցից երկուսի հետ Ցիսկարիշվիլին արդեն «հաշիվները մաքրել է»: Լրագրողներին Պ. Ցիսկարիշվիլին հայտարարել է, որ եթե մյուս երկուսը հրապարակավ իրենից ներողություն չհայցեն, ապա նրանք եւս չեն խուսափի հաշվեհարդարից:

ՆԱՏՕ-ն ծավալվում է Ռուսաստանի շուրջը

Բայց Բուշը դա օգտակար է համարում Մոսկվայի համար...

Վաղը նախագահ Քոչարյանը կմեկնի Պրահա՝ մասնակցելու ՆԱՏՕ-ի գագաթաժողովին: ԱՊՀ երկրներից Չեխիա կմեկնեն նաեւ Ադրբեջանի նախագահ Ալիեւը, Վրաստանի նախագահ Շեւարդնաձեն, Ղազախստանի նախագահ Նուրսուլթան Նազարբաեւը, Մոլդովայի նախագահ Վլադիմիր Վորոնինը, Տաջիկստանի նախագահ Էմոմալի Ռահմոնովը եւ Ուզբեկստանի նախագահ Իսլամ Քարիմովը: Հավանաբար գագաթաժողովին մասնակցի նաեւ Ուկրաինայի նախագահ Լեոնիդ Կուչման, իսկ դեռեւս կասկածելի է մնում Ղրղզստանի եւ Թուրքմենիայի նախագահներ Ասկար Ակաեւի եւ Սափարմուրադ Նիյազովի մասնակցությունը: Անկասկած է միայն երկու պարագա՝ ՆԱՏՕ-ի գագաթաժողովին մասնակցելու հրավերը մերժել է Ռուսաստանի նախագահ Վլադիմիր Պուտինը, մինչդեռ Բելառուսի նախագահ Լուկաշենկոյին Չեխիան մերժել է հյուրընկալել:

AP-PHOTOLURE

Գագաթաժողովին մասնակից ԱՊՀ անդամ բոլոր երկրների համար վաղուց արդեն գծվել է ՆԱՏՕ-ի հետ խաղաղորեն համագործակցելու բանաձեւը, որ հենց այդպես էլ կոչվում է «Համագործակցություն հանուն խաղաղության»: Իսկ ո՞վ չի ուզում համագործակցել, այն էլ՝ հանուն խաղաղության: Ռուսաստանն անգամ դեմ չէ դրան: Ընդհակառակն: Բայց ըստ երեւույթին Մոսկվայի համար հասել է ճշմարտության ժամը՝ նախագահ Պուտինը չի կարող մասնակցել այս գագաթաժողովին, որտեղ ՆԱՏՕ-ի կազմում իրենց նորամուտն են տոնելու Ռումինիան, Սլովենիան, Սլովակիան, Բուլղարիան եւ, ամենակարեւորը Մոսկվայի համար, մերձբալթյան երեք պետությունները: Ռուսաստանի ղեկավարը չի կարող իր ներկայությամբ օրհնել ոչ հեռավոր անցյալում իր փաստական մասը կազմող կամ արբանյակ այդ երկրների մուտքը ռազմաքաղաքական մի այնպիսի դաշինք, որը Վարշավյան ուխտի փլուզումից ի վեր անընդհատ ձգտում է օղակը սեղմել իր շուրջը:

Օղակ սեղմելու հարց չկա, ասում է Մ. Նահանգների ամենազոր նախագահը, որ երեկ լիտվական «Lietuvos Rytas» թերթին տված հարցազրույցում ասել է. «Ես ուզում եմ, որ Ռուսաստանը եւ նախագահ Պուտինը հասկանան, որ որեւէ պատճառ չկա վախենալու ՆԱՏՕ-ի ընդլայնումից: Բալթյան երկրների ՆԱՏՕ-ի անդամակցումն օգտակար է Ռուսաստանի համար»: Սա նման է այն բանին, որ բժիշկը հիվանդին համոզի, որ նրա հիվանդությունն օգտակար է նրա իսկ առողջության համար:

Եվ ըստ երեւույթին որպեսզի այդ բանում համոզի հիվանդին, այս պարագայում Վլ. Պուտինին, նախագահ Բուշը պատրաստվում է Պրահայի գագաթաժողովից հետո անձամբ այցելել Սանկտ Պետերբուրգ եւ հանդիպել Ռուսաստանի ղեկավարին:

ԱՎՍՏՐԱԼԻԱ

Գարեգին Բ Ամենայն հայոց կաթողիկոսի հովվապետական այցը Սիդնեյ

Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Բ Ամենայն հայոց կաթողիկոսը, որ անդրանիկ հովվապետական այցն է կատարում Ավստրալիայի եւ Նոր Զելանդիայի թեմ, նոյեմբերի 14-ից գտնվում է Ավստրալիայի Նյու Սաութ Ուելս (Նոր Հարավային Ուելս) նահանգի վարչական կենտրոնում՝ Սիդնեյում, տեղեկացնում է Մայր աթոռի մամլո դիվանը:

Նոյեմբերի 17-ին Վեհափառ հայրապետը Սիդնեյի մայր տաճարում մատուցել է հայրապետական սբ. պատարագ:

Նույն օրը երեկոյան Նորին Սրբության եւ ավելի քան 400 հյուրերի մասնակցությամբ տեղի ունեցած պաշտոնական ճաշկերույթի ընթացքում Ավստրալիայի մի շարք բարձրաստիճան պաշտոնյաներ բարձր են գնահատել հայ համայնքի ներդրումը երկրի հասարակական կյանքում: Իսկ Ավստրալիայի եկեղեցիների ազգային խորհրդի գլխավոր քարտուղար Ջոն Հենդերսոնը նշել է Հայ եկեղեցու եւ թեմակալ առաջնորդ Տ. Աղան արք. Պալիոզյանի նշանակալից դերը եկեղեցիների խորհրդի հիմնադրման գործում:

Պատասխան խոսքում Նորին Սրբությունը, դիմելով Սիդնեյի հայ համայնքի ներկայացուցիչներին, կոչ է արել մասնակից լինել մայր հայրենիքի կառուցման գործին ու հայրենաշեն բոլոր ձեռնարկումներին: Նորին Սրբությունը կոչ է արել նաեւ Ավստրալիայի կառավարությանը՝ հետեւել Նյու Սաութ Ուելսի խորհրդարանի որոշմանը եւ պաշտոնապես ճանաչել 1915 թ. Հայոց ցեղասպանությունը՝ այդպիսով դատապարտելով մարդկության դեմ գործած ոճրագործությունը:

Սիդնեյում Վեհափառ հայրապետը այցելել է նաեւ համայնքի անդամներին, եղել Սիդնեյի 3 հայկական դպրոցներում:

ԱՆԴՐԱԴԱՐՁ

Լավ, էլի

«Առավոտի» նոր «հայտնագործությունը»

ՍԵՐԳԵՅ ԳԱԼՈՅԱՆ

Հրանտ Վարդանյանի հետ անձամբ ծանոթ չեմ, նրանից երբեւէ օգնություն չեմ ստացել, իմ գրքերից որեւէ մեկի տպագրությանը չի օգնել: Բայց երբեք մեջս չարություն չեմ նստեցրել, ու նրա մասին չարախոսություն չեմ արել: Ի վերջո, պիտի՞ սովորենք ուրիշների փողերը չհաշվել, պիտի՞ կարողանանք լավը տեսնել, թեկուզ այդ լավ բանն ինձ անծանոթ մեկն է արել:

Ինչո՞ւ է «Առավոտի» երեկվա խմբագրականում ելույթ ունեցողն այսպես վառված Հրանտ Վարդանյանից, ինչո՞ւ է այսպես չարախնդում գործարար մարդու կատարած լավ գործի առիթով:

Այո, Հրանտ Վարդանյանը հանդես է եկել Գիտությունների ազգային ակադեմիայի իսկական եւ թղթակից անդամների ամսական աշխատավարձերին 50-ական դոլար ավելացնելու, ակադեմիայի տպարանը վերազինելու, հեռանկարային երիտասարդ գիտնականներին, գիտական հետազոտությունները ֆինանսավորելու նախաձեռնությամբ: Ո՞րն է Հրանտ Վարդանյանի սխալը կամ մեղքը: Եվ ինչո՞ւ է «Առավոտին» զարմացրել մոլեկուլյար կենսաբանության ինստիտուտի տնօրեն, ակադեմիկոս Կոնստանտին Ղարագյոզյանի շնորհակալական խոսքը:

Տես ➧ էջ 3

Պահեստազորի բժիշկ սպաների զորակոչ եւ զորացրում

Նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանը նոյեմբերի 18-ին հրամանագիր է ստորագրել Հայաստանի Հանրապետության զինված ուժերի պահեստազորի առաջին խմբի բժշկական կազմի սպաների զորակոչ անցկացնելու եւ զորացրում կատարելու մասին: Համաձայն հրամանագրի, 2002 թ. նոյեմբեր ամսին կանցկացվի ՀՀ զինված ուժերի պահեստազորի առաջին խմբի բժշկական կազմի մինչեւ 35 տարեկան սպաների զորակոչ՝ ծառայության ժամկետը սահմանելով երկու տարի: 2002 թ. նոյեմբեր ամսին կզորացրվեն սահմանված ժամկետում ժամկետային զինվորական ծառայությունն անցած ՀՀ զինված ուժերի պահեստազորի առաջին խմբի բժշկական կազմի սպաները:

Սերժ Սարգսյանը մեկնեց Մոսկվա

ԵՐԵՎԱՆ, 19 ՆՈՅԵՄԲԵՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: ՀՀ նախագահին առընթեր ազգային անվտանգության խորհրդի քարտուղար, պաշտպանության նախարար Սերժ Սարգսյանն այսօր մեկնեց Մոսկվա՝ մասնակցելու ԱՊՀ մասնակից պետությունների եւ ՀԱՊ կազմակերպության անդամ պետությունների պաշտպանության նախարարների խորհուրդների հերթական նիստերին: Ինչպես հայտնեց Ս. Սարգսյանի մամլո քարտուղար, գնդապետ Սեյրան Շահսուվարյանը, այցի ընթացքում պաշտպանության նախարարը կհանդիպի ՌԴ պաշտպանության նախարար Սերգեյ Իվանովի հետ, կստորագրվեն ռազմատեխնիկական համագործակցությանն առնչվող պայմանագրեր: Սերժ Սարգսյանը կհանդիպի նաեւ հայ-ռուսական տնտեսական համագործակցության միջկառավարական հանձնաժողովի համանախագահ, ՌԴ արդյունաբերության, գիտության եւ տեխնոլոգիաների նախարար Իլյա Կլեբանովի հետ:

Նոյեմբերի 21-22-ը Ս. Սարգսյանը, ՀՀ նախագահի գլխավորած պատվիրակության կազմում, կմեկնի Չեխիայի Հանրապետություն, Պրահա՝ ՆԱՏՕ-ի եւ Եվրոատլանտյան գործընկերության խորհրդի անդամ-պետությունների գագաթաժողովի աշխատանքներին մասնակցելու:

Էկոլոգիական աղետ Իսպանիայի ափամերձ ջրերում

Իսպանական համապատասխան ծառայություններին չհաջողվեց փրկել «Պրեստիժ» հեղուկատար նավը, որ երեկ 2 մասի կիսվեց եւ սկսեց ընկղմվել օվկիանոսում, մայր ցամաքից 250 կմ հեռավորության վրա: Նավը բեռնավորված է 70 հազար տոննա նավթով, որի 5000 տոննան արդեն արտահոսել էր անցնող օրերին, երբ սաստիկ փոթորկի ենթարկված նավը վնասվել եւ անշարժացել էր բաց ծովում: Արդեն իսկ զգալի են էկոլոգիական վնասները. իսպանական ափամերձ ջրերը շատ տեղերում սեւ ծանծաղուտի են վերածվել, սպիտակ ճայերը սեւաթույր են դարձել, դեռեւս հայտնի չէ ձկնապաշարներին հասցված վնասները: Իսկ եթե ընկղմվող «Պրեստիժի» ամբողջ բեռը արտահոսի, ապա անխուսափելի է էկոլոգիական մեծ աղետը:

ԱԶԳԱՅԻՆ ԺՈՂՈՎ

Քննարկեցին, քննարկեցին եւ որոշեցին... էլի քննարկել

Ընտրական օրենսգրքի շուրջ հերթական ցուցահանդեսը

ԳՈՌ ԱԲՐԱՀԱՄՅԱՆ

Մեկը պայտ է գտնում, ուրախանում է: Ասում է. «Պայտը գտա, մնում է ձին»:

Ինչպես երեւում է, մեր քաղաքական գործիչներն առաջնորդվում են այս «կարգախոսով»: Այլ կերպ չի կարելի մեկնաբանել այն, ինչ հիմա տեղի է ունենում ընտրական օրենսգրքի շուրջ:

Արդեն հայտնի է, որ «16»-ի միավորումն ընտրական օրենսգրքում փոփոխությունների մի նախագիծ է պատրաստել՝ հակակշռելու համար ՀՅԴ-ի առաջարկած հայտնի հուշագրին, որով քաղաքական ուժերը պիտի պարտավորվեին գալիք ընտրությունները օբյեկտիվ եւ թափանցիկ անցկացնել: «16»-ի նախագծի հիմաստն ընդդիմության լծակների մեծացումն էր ընտրատարածքներում թեկնածուների վստահված անձանց թվի եւ լիազորությունների ավելացման միջոցով: 10-օրյա լռությունից հետո խորհրդարանական ուժերը հանկարծ «լրջացույն» ուշադրություն սկսեցին դարձնել Շավարշ Քոչարյանի հեղինակած այդ նախագծի տեքստին, որին, թերեւս, անուղղակիորեն նպաստեց հենց ՀՅԴ-ն՝ հրապարակ հանելով իր մշակած փոփոխությունների մի նախագիծ: Դա առիթ դարձավ, որպեսզի խորհրդարանում ներկայացված ուժերը ցանկություն հայտնեին աչքի անցկացնել երկու նախագծերը զուգահեռ, իբր այն նպատակով, որպեսզի դրանցից սինթեզվի մեկ, բոլորի կողմից ընդունելի փոփոխությունների մի նախագիծ, որը կլինի այսպես կոչված «ոսկե միջինը»:

Այդ նպատակով երեկ խորհրդարանական ուժերից մի քանիսը հավաքվել էին ԱԺ փոխնախագահ Տիգրան Թորոսյանի աշխատասենյակում՝ քննարկելու փոխզիջումների հնարավորությունները: «Ծանր բանակցություններից» հետո պատգամավորները շատ «լուրջ» տեսքով «ռինգից» դուրս գալուց հետո նույնքան լրջորեն փաստորեն հայտարարեցին... թե իրենց ոչինչ չի հաջողվել:

Տես ➧ էջ 2

ԿՈՒՍԱԿՑԱԿԱՆ

Բացվեց նոր ակումբ եւ համալրվեց գործող ակումբը

Հայաստանի Ռամկավար Ազատական կուսակցության շարքերը օրեցօր համալրվում են: Երեկ նորագիրների ընդունելություն էր Երեւանի Մալաթիա-Սեբաստիա համայնքում: ՀՌԱԿ Հանրապետական վարչության անդամներ Վահագն Փիլիպոսյանը եւ Կարեն Կակոյանը եղան համայնքում եւ ընդունեցին կուսակցության շարքերը համալրող նորագիրների երդումը: 15 նոր ռամկավարներ կազմավորեցին «Սեղուհ» ակումբը, որի ատենապետ ընտրվեց Հայկ Մխիթարյանը:

Ապա Հանրապետական վարչության անդամները ներկա գտնվեցին նույն համայնքի «Վահան Թեքեյան» ակումբի նիստին, որի ժամանակ կուսակցական տոմսեր հանձնվեցին մի քանի ռամկավարների: Այնուհետեւ կատարվեց ընդունելություն: Ակումբն ավելացավ եւս 7 անդամներով:

Ակումբներում Վահագն Փիլիպոսյանը հանգամանորեն խոսեց կուսակցության պատմության, այսօրվա խնդիրների եւ վաղվա անելիքների մասին: Նա կարեւորեց հատկապես հայ մտավորականության եւ մանկավարժների դերը մեր երկրի վաղվա համար:

Ս. Մ.

ՀԵՌՈՒՍՏԱՏԵՍԱՅԻՆ ԿԱՊՈՒՂԻՆԵՐ

Դատարանը բավարարեց «Նոյյան տապանի» միջնորդությունը

Նախապես նոյեմբերի 19-ին նշանակված երեւանյան հինգ ազատ կապուղիների համար մրցութային առաջարկների ներկայացումը չկայացավ: Տնտեսական դատարանը բավարարել էր «Նոյյան տապան» ՍՊԸ-ի միջնորդությունը, որով վիճարկվում էին Հեռուստատեսության եւ ռադիոյի ազգային հանձնաժողովի գործողությունները: Կայանալիք նիստի փոխարեն երեկ ՀՌԱՀ լիցենզավորման եւ մոնիթորինգի վարչության պետ Իշխան Վարդանյանն ընդամենն ընթերցեց դատարանի որոշումը՝ խոստանալով նաեւ լրացուցիչ տեղեկացնել մրցույթների օրվա վերաբերյալ: Իսկ մինչ այդ օրը ՀՌԱՀ եւ «Նոյյան տապան» հակասությունները դատարանում կպարզաբանվեն:

Ընթերցողին հիշեցնենք, որ «Նոյյան տապանը» մրցույթին մասնակցելու դիմումում չէր նշել, թե հատկապես որ կապուղին է ցանկանում շահագործել: «Նոյյան տապանի» տնօրենությունը նշում է, որ դիմումը կազմելիս իրենք առաջնորդվել են «Հեռուստատեսության եւ ռադիոյի մասին» օրենքի 49-րդ հոդվածով, որը չի նախատեսում կոնկրետ կապուղին նշելու անհրաժեշտությունը, եւ ՀՌԱՀ-ն կամայականություն է դրսեւորել՝ զրկելով «Նոյյան տապանին» մրցույթին մասնակցելու հնարավորությունից:

Ըստ «Նոյյան տապանի» գործադիր տնօրեն Տիգրան Հարությունյանի, ՀՌԱՀ-ը պետք է ընդուներ դիմումը եւ տար այն ժամանակին ներկայացնելու մասին ստացական՝ դիմումի մեջ առկա թերությունների նշումով: Հեռուստատեսության եւ ռադիոյի ազգային հանձնաժողովում էլ պնդում են, որ կոնկրետ կապուղին չնշելը հիմնավոր պատճառ է դիմումը չընդունելու համար:

Թե օրենքի մեկնաբանության որ՝ ՀՌԱՀ թե՞ «Նոյյան տապանի» տարբերակն ընդունելի կլինի դատարանի համար, պարզ կդառնա վճռից հետո, իսկ առայժմ Տիգրան Հարությունյանը համարում է, որ մրցույթին մասնակցելու առաջին իրավական քայլն արդեն կատարված է:

Հետաքրքրական է, որ նախորդ մրցույթին եթերից զրկված «Նոյյան տապանն» ու «Մելտեքսն» այս մրցույթին միանգամից մի քանի կապուղու համար են առաջարկ ներկայացրել («Մելտեքսը» հինգ կապուղիներից չորսի համար առանձին-առանձին, «Նոյյան տապանը»՝ բոլոր հինգ կապուղիների համար մեկը):

Նախորդ մրցույթի արդյունքները մեկնաբանելիս, ընդդիմադիրներն ասում էին, թե «Ա1+»-ն ու «Նոյյան տապանն» իշխանությունները փակեցին գոնե մինչեւ գալիք ընտրությունները: Սակայն այս մրցույթի հետաձգմամբ, որի պատճառն այս անգամ «Նոյյան տապանի» բողոքն էր, նախընտրական շրջանում նրանց եթերում հայտնվելու հնարավորությունները գրեթե զրոյի հավասարվեցին:

Այսօր Հեռուստատեսության եւ ռադիոյի ազգային հանձնաժողովում եւս մրցութային առաջարկների ներկայացման օր է՝ մեկ ռադիո եւ 4 մարզային հեռուստաալիքներ:

Մ. ՀՈՎԱՆՆԻՍՅԱՆ

Զգուշացում պարտվողական լուծումներից

«Ազատագրված տարածքների պաշտպանություն» հասարակական կազմակերպությունը երեկ նորից հանդես եկավ Ղարաբաղյան հարցի կարգավորման շուրջ տարվող բանակցություններում Հայաստանի եւ Արցախի անվտանգությունը չվտանգելու մասին հայտարարությամբ: Գտնելով, որ «հայրենի տարածքների հանձնումը, ադրբեջանական տարրի բնակեցումն այդ շրջաններում, Թուրքիայի առաջխաղացման համար անվտանգ հաղորդակցությունների տրամադրումը» խնդրո առարկա են դարձնում հայ ժողովրդի անվտանգությունը: Պնդելով, որ Պրահայում կայանալիք նախագահների հանդիպման ընթացքում «սպառնալի լուծումներ պարտադրող» առաջարկություն է ներկայացվելու հայկական կողմին, կազմակերպությունը «զգուշացնում է Հայաստանի իշխանություններին, նրանց աջակցող եւ ընդդիմադիր քաղաքական ուժերին, ողջ հասարակությանը, որ անչափ մեծացել է Արցախյան հաղթանակի պարտության վերածվելու հավանականությունը»: ... Նման պարտության պատասխանատվությունն իշխանություններից բացի կրելու են բոլոր քաղաքական կազմակերպությունները, իսկ հետեւանքների բեռը՝ հայ ազգը»:

Հայտարարությունը ստորագրել են մի շարք նախկին ազատամարտիկներ, քաղաքագետներ եւ մտավորականներ:

ՔՆՆԱՐԿՈՒՄ

Աղքատությունը հետխորհրդային տարածքում

ԵՐԵՎԱՆ, 19 ՆՈՅԵՄԲԵՐԻ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Հայաստանի կառավարությունն արդեն ձեռնամուխ է եղել հասարակության լայն խավերի մասնակցությամբ երկրում աղքատության հաղթահարման ռազմավարական ծրագրի մշակմանը, որի նախագիծը ներկայումս գտնվում է վերջնական լրամշակման փուլում: Այս մասին հայտարարել է ՀՀ վարչապետ Անդրանիկ Մարգարյանը նոյեմբերի 19-ին «Աղքատության վիճակագրական մոնիթորինգ հետխորհրդային տարածաշրջանում» գիտաժողովի բացմանը: Վարչապետի խոսքերով, «պետությունները, համաշխարհային գիտական միտքը լծվել են աղքատության հիմնախնդրի լուծմանը, եւ այդ բնագավառում արդեն ձեռք է բերվել ջանքերը համակարգելու համաձայնություն»: Միաժամանակ Ա. Մարգարյանը նշել է, որ վիճակագիրները դեռեւս անելիքներ ունեն աղքատությունը բնութագրող առավել էական եւ ազդեցիկ գործոնների բացահայտման գործում, որոնց նկատմամբ էլ կառավարությունները եւ հասարակությունները կարողանան կառուցել իրատեսական քաղաքականություններ՝ դրանց հիմքում դնելով առավել գործնական լծակներ եւ գործիքներ:

Ինչպես հայտնեցին ՀՀ կառավարության Տեղեկատվության եւ հասարակայնության հետ կապերի վարչությունից, գիտաժողովը կազմակերպվել է ԱՄՆ-ի Միջազգային զարգացման գործակալության, ՊԱԴԿՕ կազմակերպության եւ Հայաստանի սոցիալական բարեփոխումների ծրագրի ֆինանսական եւ տեխնիկական աջակցությամբ:

Ի լուր լրագրողների. Մամուլի ազգային ակումբը «Տնտեսական ուղեծիր» ծրագրի շրջանակներում լրագրողներին հրավիրում է հանդիպման ՀՀ նախկին վարչապետ, «Ազատություն» կուսակցության նախագահ Հրանտ Բագրատյանի հետ: Հանդիպումը կկայանա չորեքշաբթի՝ նոյեմբերի 20-ին, ժամը 12-ին Մամուլի ազգային ակումբում:

Մամուլի ազգային ակումբ

Քննարկեցին, քննարկեցին եւ որոշեցին... էլի քննարկել

Սկիզբը էջ 1

Հետաքրքրականն այն է, որ Շավարշ Քոչարյանը քննարկումների արդյունքներն այնպես ներկայացրեց, կարծես իրենց հաջողվել է մյուսներին եւ հատկապես ԱԺ քաղաքական մեծամասնությանը համոզել, որ իրենք ճիշտ էին: Եվ դա ԱԺԿ նախագահն անում էր՝ որեւէ կերպ չբացահայտելով, թե որտեղ են կողմերը եկել համաձայնության, որտեղ՝ ոչ: «Կան տարաձայնություններ, հիմա պետք է աշխատանքային խմբով փորձենք մի բերել, տեսնել ինչ է ստացվում: Հույսեր կան, որ այդպիսի ընդհանուր նախագիծ կլինի: Հիմա մենք դժվարանում ենք կոնկրետացնել դրույթները: Վստահված անձանց լիազորությունների մեծացման առումով կան տեղեր, որոնք վիճելի են, տեղեր կան, որտեղ համաձայնության եկել ենք: Համենայն դեպս, ելնում ենք այն սկզբունքից, որ եթե հնարավոր է այդ ուղղությամբ բարելավել օրենքը, գնալ դրան: Մի քիչ վաղ է խոսել այն մասին, թե ինչը չի ընդունվում մեր առաջարկներից»:

Սակայն պարզվեց, որ քաղաքական մեծամասնության համար այս առումով այնքան էլ վաղ չէ: Ավելին՝ ԱԺ փոխնախագահ Տիգրան Թորոսյանի խոսքերից կարելի էր եզրակացնել, թե «16»-ի ներկայացրած տեքստից... մնում է միայն «կաշին»:

«Առաջարկությունները քննարկվել են, կան կետեր, որոնց շուրջ համաձայնության ենք եկել: Մի շարք առաջարկությունների շուրջ մենք համաձայն չենք: Դրանք հիմնականում վերաբերում էին վստահված անձանց կարգավիճակը փոխելուն: Համաձայնություն եղավ, որ նման միտում ունեցող կետերը «16»-ը կհանի: Մի քանի հարցերի շուրջ համաձայնություն եղավ մտածել: Թերեւս ուրբաթ օրը կհանդիպենք՝ փաստաթուղթը վերջնական տեսքի բերելու համար: Եթե հաջողվի համաձայնության գալ, ապա կհրավիրենք մյուս քաղաքական ուժերին, եւ փոխադարձ համաձայնությամբ նախագիծը կընդունվի: Համաձայնության պայմաններից մեկն էլ այն էր, որ այն փաստաթուղթը, որի շուրջ համաձայնություն կլինի, հետագայում առաջարկներ չեն արվի այն կետերի կապակցությամբ, որոնք մերժվել են: Առաջարկություն կար տեղում լրացուցիչ ընտրացուցակներ ձեւավորել: Չընդունվեց, որովհետեւ ըստ էության առաջարկվում էր վերականգնել նախկին իրավիճակը, որի հետ կապված փոփոխություններ արվեցին: Պայմանավորվածություն եղավ, որ եթե հաջորդ անգամ այլ ձեւով ձեւակերպված հոդված ներկայացվի, որը փոխադարձ ընդունելի լինի, կարող ենք քննարկել: Սկզբունքի առումով մենք ասացինք, որ համաձայն չենք», նշեց Տիգրան Թորոսյանը:

Պարզվեց նաեւ, որ քաղաքական մեծամասնությունը դեմ է նաեւ ընտրատեղամասերում վստահված անձանց թվի մեծացմանը. «Առաջարկվում էր, որ յուրաքանչյուր թեկնածու ունենա երկուական վստահված անձ, բայց ոչ բոլորը հետեւեն գործընթացին, այլ հինգ հոգի ընտրվի վիճակահանությամբ: Մենք կարծում ենք, որ ընտրության մասնակիցներին՝ թեկնածուներին, չի կարելի զրկել իրենց վստահված անձանց ներկայությունն ապահովելու իրավունքից: Եթե թեկնածուների թիվն ինչ-որ պայմանավորված թվից փոքր լինի, կարող են մասնակիցները երկուական վստահված անձին ունենալ հանձնաժողովներում, եթե մեծ է՝ բնականաբար մեկական հոգի: Այստեղ համաձայնության եկանք»:

Այսինքն՝ բոլոր առումներով «16»-ի առաջարկներից գրեթե ոչ մեկը լիարժեքորեն չի պահպանվում: Եթե հաշվի առնենք, որ գրեթե նույն մտքերը, որոնք արտահայտում էր Տիգրան Թորոսյանը, արտահայտել է նաեւ ՀՅԴ խմբակցության ղեկավար Աղվան Վարդանյանը, ապա պետք է եզրակացնել, որ եթե անգամ համաձայնեցված տարբերակ ի հայտ գա, ապա դա հիմնված չի լինելու «16»-ի առաջարկների վրա, այլ շատ ավելի՝ հենց ՀՅԴ-ի:

Սակայն իրականում դեռեւս ոչինչ էականորեն չի հաջողվել ձեռք բերել: Քննարկումներում որոշվել է միայն... քննարկումները շարունակել: Իսկ դա նշանակում է, որ մինչեւ ԱԺ այս նստաշրջանի ավարտը հազիվ թե որեւէ համաձայնություն կայացվի: Առջեւում բյուջեի քննարկումներն են, իսկ նախագահական ընտրությունների նախապատրաստական աշխատանքներն արդեն մեկնարկել են:

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակութեան ԺԱ տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«ԱԶԳ ՕՐԱԹԵՐԹ» ՍՊԸ
Երեւան 375010, Հանրապետութեան 47
Ֆաքս՝ 374-1-562863
e-mail: azg2@arminco.com
www.azg.am
Գլխաւոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ / հեռ. 521635
Խմբագիր
ՊԱՐՈՅՐ ՅԱԿՈԲԵԱՆ / հեռ. 529221
Տնօրէն
ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ԱՌԱՔԵԼԵԱՆ / հեռ. 529353
Համակարգ. ծառայութիւն / հեռ. 582483
Շուրջօրյա լրահավաք ծառայութիւն / հեռ. 529353
Apple Macintosh համակարգչային շարուածը «Ազգ» թերթի

Թերթի նիւթերի ամբողջական թէ մասնակի արտատպումները տպագիր մամուլի միջոցով կամ ռադիոհեռուստատեսութեամբ, առանց խմբագրութեան գրաւոր համաձայնութեան, խստիւ արգելւում են, համաձայն ՀՀ հեղինակային իրաւունքի մասին օրէնքի:
Նիւթերը չեն գրախօսւում ու չեն վերադարձւում

«AZG» DAILY NEWSPAPER
Editor-in-chief
H. AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.
Yerevan, Armenia, 375010

BIG PRESS
թերթերի գովազդային խումբ

№ 2

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԹԵՐԹԵՐԻ ԱՆՆԱԽԱԴԵՊ ՀԱՄԱԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆ 54000 ՏՊԱՔԱՆԱԿ

ՀԱՐԳԵԼԻ ԳՈՎԱԶԴԱՏՈՒ

Ձեզ տրվում է բացառիկ հնարավորություն նվաճելու նոր տեղ շուկայում: Տեղադրեք Ձեր գովազդը «ԲԻԳ-ՊՐԵՍ»-ի 54 000 տպաքանակ ունեցող հավելվածում: Հայաստանյան ճանաչված թերթերի 300 000 ընթերցողը կլինեն Ձեր սպառողները:

Հեռ. 54 45 95
էլեկտրոնային փոստ.
bigadvertisement@yahoo.com

ПЕРВАЯ СТРАХОВАЯ Компания

PRIME INSURANCE

- Страхование имущества;
- Страхование прерывания бизнеса;
- Банковское страхование;
- Страхование строительных работ;
- Страхование грузов;
- Страхование транспортных средств;
- Страхование ответственности;
- Страхование от несчастных случаев;
- Добровольное медицинское страхование;
- Медицинское страхование путешествующих

ВАШ НАДЕЖНЫЙ СТРАХОВЩИК

РА, Ереван, ул. Чаренца 1, IV этаж, Тел. 55–94–74, 57–51–18, Факс. 57–51–18, 55–94–73, E–mail: prime@netsys.am

• Jeans Only •

ՄԻԱՅՆ ՋԻՆՍ

ՀՀ ք. Երեւան Կոմիտաս 7
հեռ.՝ 22-11-36

SIPA

ՆԱ, ՈՎ ԿԲԵՐԻ ԱՅՍ ԿՏՐՈՆԸ ԽԱՆՈՒԹ, ԿՈՒՆԵՆԱ 10% ԶԵՂՉԻ ԻՐԱՎՈՒՆՔ

«ԱՐՄԵՆԻԱ-ԼԱԴԱ»-ի ԱՎՏՈՇՈՒԿԱ

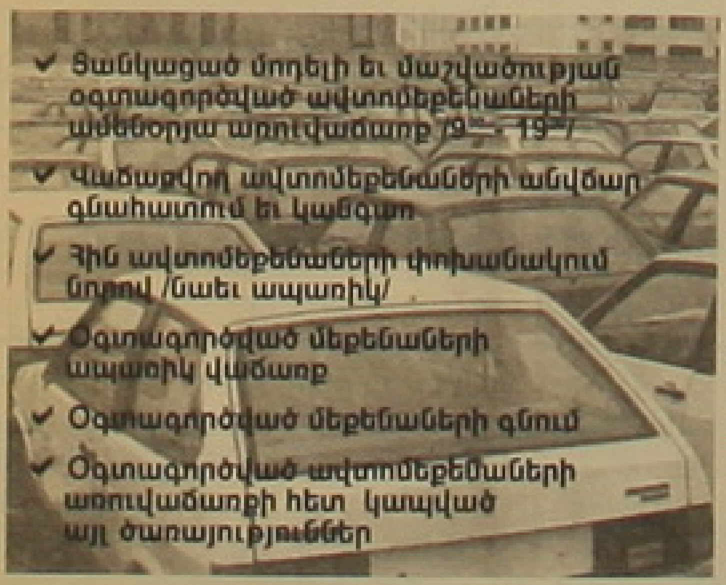

- ✓ Ցանկացած մոդելի եւ մաշվածության օգտագործված ավտոմեքենաների ամենօրյա առուվաճառք /9^{00} - 19^{00}/
- ✓ Վաճառվող ավտոմեքենաների անվճար գնահատում եւ կանգառ
- ✓ Հին ավտոմեքենաների փոխանակում նորով /նաեւ ապառիկ/
- ✓ Օգտագործված մեքենաների ապառիկ վաճառք
- ✓ Օգտագործված մեքենաների գնում
- ✓ Օգտագործված ավտոմեքենաների առուվաճառքի հետ կապված այլ ծառայություններ

Հասցեն՝ Երեւան, Ն.Տիգրանյան փ., փակուղի 1:
Հեռ.: 23-20-21

ՏՈՒՐԻՍՏԱԿԱՆ ԿԱՐՆԵՏՆԵՐ

Carnet de Touriste

Դուք ցանկանո՞ւմ եք 3-5 օրվա ընթացքում ստանալ Շենգենյան համաձայնագրի երկրների (Գերմանիա, Իսպանիա, Ֆրանսիա, Իտալիա, Հոլանդիա, Բելգիա, Հունաստան, Ավստրիա եւ այլն), ինչպես նաեւ Շվեյցարիայի

- ✓ ՄՈՒՏՔԻ ՀՐԱՎԵՐ
- ✓ ՎԻԶԱ
- ✓ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ
- ✓ ՏՈՒՐԻՍՏԱԿԱՆ ԱՅԼ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Այցելեք FAA-TOUR տուրիստական ընկերություն
Թումանյան 38
Հեռ.՝ 53 59 92, 53 43 92

ADAC

ՇՆՈՐՀԱԿԱԼՈՒԹՅՈՒՆ մեր ԳՈՎԱԶԴԱՏՈՒՆԵՐԻՆ

54-45-95 «ԲԻԳ-ՊՐԵՍ»

ՀԱՐԳԵԼԻ ԳՈՎԱԶԴԱՏՈՒ

«ԲԻԳ - ՊՐԵՍ» ԹԵՐԹԵՐԻ ԳՈՎԱԶԴԱՅԻՆ ԽՈՒՄԲԸ

ԱՌԱՋԱՐԿՈՒՄ Է՝

1. Տեղադրել Ձեր գովազդը Ամանորի նախօրեին.
2. Տեղադրել Ձեր ծանուցումները եւ շնորհավորանքները ուղղված Հայ ժողովրդին.
3. Տեղադրել հայտարարություններ գովազդի տեսքով Ձեր զեղչերի վերաբերյալ՝ կապված Ամանորի տոների հետ:

Գովազդը կլինի ըստ Ձեր ցանկության՝ սեւ սպիտակ կամ գունավոր:

Մասնակցեք այս աննախադեպ ծրագրին, որը կօգնի Ձեզ ավելի լայն ճանաչում ստանալ հայաստանյան եւ միջազգային շուկաներում:
Ի դեպ Ձեր գովազդը տեղադրվում է միաժամանակ ամենա ճանաչված հայաստանյան թերթերում ներդիրի տեսքով:
Մենք ուրախությամբ եւ մեծ սիրով կլսենք եւ կընդունենք Ձեր առաջարկները:

Ակնկալում ենք Ձեր համագործակցությունն ու աջակցությունը:

Բարի մաղթանքներով

«ԲԻԳ - ՊՐԵՍ» ԹԵՐԹԵՐԻ ԳՈՎԱԶԴԱՅԻՆ ԽՈՒՄԲ

Ազգ

Ձեր գովազդի չափը մեր անկախության «չափն» է, այլապես մի դժգոհեք մամուլի ոչ անկախ լինելուց:

НОВОЕ ВРЕМЯ

"BIG–PRESS" – это широкая дорога в бизнес.

Հայոց Աշխարհ

Նման գովազդային ընկերություններ գործում են Եվրոպայում մեկ տասնյակ տարուց ավել և բավական արդյունավետ:

Առավոտ

Գովազդատուն վստահում է նրանց և գովազդների ծավալը աճում է օրեցօր:

"BIG–PRESS" – это выразитель интересов деловых кругов Армении и стран СНГ.

Իրավունք

Մեր գործարարներին հիշեցնենք, որ տպագիր մամուլում գովազդ տեղադրելը ոչ միայն Ձեր գործի ուղղակի հաջողության հիմքն է, այլ նաև Ձեզ ճանաչելու և վստահելու, մեկ խոսքով Ձեր ԻՄԻՋԻ:

Голос

"BIG–PRESS" –это единственная возможность публикации сразу в десяти газетах.

РА Республика Армения

Экспресс

Ողջունում ենք թերթերի «ԲԻԳ-ՊՐԵՍ» գովազդային խմբի ստեղծումը:

"BIG–PRESS" – это реальная возможность быть на слуху у потребителя.

Ցանկանում ենք արդյունավետ աշխատանք ի շահ գովազդատուների և գործարարության:

Բարի մուտք «ԲԻԳ-ՊՐԵՍ»...

ՈՒ Շ Ա Դ Ր ՈՒ Թ Յ ՈՒ Ն

«ԲԻԳ-ՊՐԵՍ» թերթերի գովազդային խումբը

Հրավիրում է աշխատանքի

ԿԵՆՍՈՒՐԱԽ, ԳՈՐԾՈՒՆՅԱ, ԲԱՆԻՄԱՑ մարդկանց,

որպես

գովազդային գործակալ:

Բարձրագույն կրթությունը եւ լեզուների իմացությունը /հայերեն, ռուսերեն/ պարտադիր է:

Մենք խոստանում ենք ջերմ մթնոլորտ եւ հետաքրքիր ծրագրեր:

Զանգահարեք հետյ հիմա՝ 54 45 95

«ԲԻԳ - ՊՐԵՍ» ՍՊԸ ԹԵՐԹԵՐԻ ԳՈՎԱԶԴԱՅԻՆ ԽՈՒՄԲ

«ԲԻԳ - ՊՐԵՍ» ՍՊԸ ԹԵՐԹԵՐԻ ԳՈՎԱԶԴԱՅԻՆ ԽՈՒՄԲ

Հեռ. 544595

ԳՐԱՆՑՄԱՆ ՎԿԱՅԱԿԱՆ N 03Ա053456
ՏՊԱՔԱՆԱԿ 54000, Ա3-ՖՈՐՄԱՏ

BIG press

ՏՊԱԳՐՎԱԾ Է «ՏԻԳՐԱՆ ՄԵԾ» ՀՐԱՏԱՐԱԿՉՈՒԹՅԱՆ ՏՊԱՐԱՆՈՒՄ:

Արտագաղթ՝ ծրագրվա՞ծ, թե՞ ինքնակամ

«Արտագաղթը Հայաստանից. պատճառ, հետեւանք, միտում» թեմայով երեկ քննարկում էին կազմակերպել Քաղաքացիական ազգային նախաձեռնությունն ու «Հազարաշեն» ազգաբանական հետազոտությունների հայկական կենտրոնը: Առանձնացվել էին 4 հիմնական ելույթներ. «Արտագաղթի տնտեսական եւ սոցիալ-հոգեբանական պատճառներն ու հետեւանքները» (զեկուցող՝ «Հազարաշեն» ազգաբանական հետազոտությունների կենտրոնի ղեկավար Հրանուշ Խառատյան), «Հայերը Լեհաստանում. նոր արտագաղթածները» (զեկուցող՝ Թոմաս Մարտինյակ, Լեհաստանի Կոպեռնիկոսի անվան համալսարան), «Արժեքային համակարգի փոփոխությունների դրսեւորումներն արտագաղթի պրոցեսում» (զեկուցող՝ Գայանե Շագոյան, «Հազարաշեն» ազգաբանական հետազոտությունների հայկական կենտրոն) եւ «Հայաստանի միգրացիոն քաղաքականությունը» (զեկուցող՝ Իրինա Դավթյան, ՀՀ միգրացիայի վարչություն):

Հրանուշ Խառատյանն իր ելույթում փորձեց արտագաղթը ներկայացնել կառավարման համակարգի խնդիրներից ելնելով: Բաց հասարակության ինստիտուտի հետ անցկացրած հետազոտությունը ցույց է տվել, որ Հայաստանի մի շարք մարզերում, հատկապես Գեղարքունիքի մարզի Շորժա գյուղում գյուղացիների եւ փախստականների մեջ ձեւավորվել է այն տրամադրությունը, թե իշխանավորները նպատակադրված են իրենց վտարելու: Արվել է երեւանցի եւ ոչ երեւանցի տարբերակումը: Վերջին երկու տարիներին բուհ ընդունվողների 80 տոկոսը երեւանցի է: Հասարակական կյանքը կենտրոնացված է բացառապես Երեւանում: Գյումրիում եկամտաբեր աշխատանքներ են ստանում հիմնականում երեւանցիները, եւ այս երեւույթը տեղում արտագաղթի տրամադրություն է առաջացնում: Բնակչության 70 տոկոսն իշխանության մասին խոսելիս օգտագործում է «դրանք», «մենք» ու «նրանք» տարբերակումները: Ուժգնանում է հայրենի երկրից օտարվելու, անպաշտպանվածության եւ վաղվա օրվա նկատմամբ թերահավատության զգացումը: Նրա համոզմամբ, կառավարման համակարգի արմատական փոփոխություններ են պետք ժողովրդին հավատ ներշնչելու եւ վերոհիշյալ խնդիրները լուծելու համար:

Բավականաչափ մակերեսային էր Թոմաս Մարտինյակի ելույթը: Նախ ամեն կերպ ձգտում էր խոսել լեհերեն՝ հաշվի չառնելով թարգմանչուհու թարգմանելու անկարողությունը, ապա որոշեց նկարել Լեհաստանի քարտեզը, հետո էլ փաստեց, որ հայաստանցի մտավորականները (որոնց թիվն էլ չգիտեր), «բազարում» նստած առեւտուր են անում: Մի խոսքով, լեհերը հայերին տեսնում են միայն առեւտրի մեջ, այսպիսին է հայի կերպարը Լեհաստանում, ուր, ոչ պաշտոնական տվյալներով, այսօր ապրում է ընդհանուր թվով 10 հազար հայ:

Արժեքային համակարգի փոփոխությունների մասին խոսելիս Գայանե Շագոյանը կանգ առավ հատկապես վերջին հետազոտությամբ բացահայտված երիտասարդ ընտանիքների ծայրահեղ անապահով վիճակի վրա, որն էլ, ըստ էության, արտագաղթի դրդապատճառ է դառնում: Հասարակության մեջ նկատելիորեն նվազել է միմյանց օգնելու պատրաստակամությունը՝ առաջ բերելով մեկուսացում թե բարեկամներից, թե շրջապատից: Իսկ արտասահման ժամանակավորապես աշխատանքի մեկնած հարազատների կարոտից ծնվում են հիվանդություններ, որոնց սպեղանին հնարավոր չէ գտնել: Երեխաների մեջ արվում է խիստ արտահայտված դեպրեսիան, որը լուրջ մտահոգությունների տեղիք է տալիս: Կյանքի նմանատիպ պայմաններում նվազում է հայրենասիրության գործոնը, որը շատերի մեջ պայմանավորված է ընտանիքի նյութական կեցության բարվոք վիճակով եւ ստիպում լքել հայրենիքը:

Միգրացիոն քաղաքականությանն անդրադառնալով Իրինա Դավթյանը նշեց, որ այսօր փորձ է արվում կարգավորել աշխատանքային միգրացիան եւ պայքարել անօրինական միգրացիայի դեմ: Հրամայական պահանջ է ձեւավորել օրենսդրական դաշտ, որը կառավարությունը մինչ օրս չի կարգավորել:

Արեւմտյան Եվրոպայի մի շարք երկրներ արդեն իրենք են նախաձեռնություն ցուցաբերում իրենց երկրներում անօրինական ապաստան գտած հայերին Հայաստան ուղարկելու: Այսպես, Շվեյցարիայի կառավարությունը նախատեսել է ֆինանսավորել 105 հայաստանցիների վերադարձի ծախսերը, մինչդեռ վերադարձողներին կյանքի բավարար պայմաններ ապահովելու ուղղությամբ դեռեւս չեն ձեռնարկվում միջոցառումներ:

Անօրինական միգրացիայի վերաբերյալ հնչեցին մի շարք կարծիքներ, որոնցում դատապարտվեց հաճախ անբարո անձանց կազմակերպած արտագաղթը, որին զոհ են դարձել «փողատեր» դառնալու ակնկալիքներով կործանման եզրին հայտնված ոչ սակավ թվով հայաստանցիներ՝ միաժամանակ նվաստացնելով հայի պատիվն ու անունն աշխարհում: Ցավալի փաստ է, որ 10 տարվա արտագաղթից հետո է միայն սկսվել Ներքին գործերի նախարարության եւ միգրացիոն վարչության համագործակցությունը, որի նպատակն է անօրինական միգրացիա կազմակերպողների դեմ քրեական գործ հարուցել: Կնվազի՞ արտագաղթը վերոհիշյալ հարցերի քիչ թե շատ կարգավորման դեպքում՝ առայժմ դժվար է կանխատեսումներ անել, քանզի փոխվել է հայաստանցիների մտածելակերպը, եւ հաճախ մեկնում են նույնիսկ չափից դուրս ապահովված ընտանիքները: Ուրեմն արտագաղթի պատճառները մի քիչ էլ մեր մեջ փնտրենք ու փորձենք հրաժարվել թիմային գործունեությունից՝ ազգայնական խնդիրները դարձնելով մեր էության ու մտքի կարեւորագույն տարրերը:

ՌՈՒԶԱՆ ՊՈՂՈՍՅԱՆ

ԱՆԴՐԱԴԱՐՁ

Լավ, էլի

«Առավոտի» նոր «հայտնագործությունը»

Սկիզբը էջ 1

«Առավոտը» սեւով սպիտակի վրա գրել է. «Ահավոր է, երբ իշխանություններից երես առած, օլիգարխի կոչմանը հավակնող գործարարը գրոշներ է շպրտում ակադեմիկոսներին ու թղթակից-անդամներին»: Թերթն այդ որտեղի՞ց գիտի, որ 5500 դոլարը գրոշ է Հրանտ Վարդանյանի համար: Բայց նաեւ որտեղի՞ց գիտի, որ ակադեմիկոսները «շպրտված գրոշներ» են ստանալու: Սա ի՞նչ է, եթե ոչ նաեւ մեր գիտական այրերի ինքնասիրության ու վարկի նսեմացում:

Թերթը գրում է, որ ԳԱԱ-ում կազմակերպված միջոցառմանը ներկա են եղել հեռուստատեսության եւ մամուլի ներկայացուցիչներ: Այո, այդպես է: Բայց մամուլի ներկայացուցիչներին հրավիրել է Գիտությունների ազգային ակադեմիայի ղեկավարությունը եւ ոչ թե Հրանտ Վարդանյանը:

Մարդն աշխատում է, ստեղծում, պետության եւ իշխանության հետ ֆինանսական քաշքշուկներ չունի, համարվում է մեր երկրի ամենահուսալի հարկատուներից մեկը, կրիմինալ որեւէ պատմության մեջ չի եղել: Ուրիշ ի՞նչ է պետք: Իսկ եթե այս ամենին գումարենք, որ նաեւ բարերարություն է անում, հովանավորում է գիտնականներին եւ գիտական ուսումնասիրությունները, ուղղակի ամենասեւ հոռետեսը պետք է լինել Հրանտ Վարդանյանի գործունեությունը նախագահական ընտրությունների հետ՝ հօգուտ Ռոբերտ Քոչարյանի կապելու համար: Ինչո՞ւ, Հ. Վարդանյանը նորելո՞ւկ գործարար է եւ նորելո՞ւկ բարերար: Եթե «Առավոտը» փորձի հաշվի առնել տարիների ընթացքում իր հրամցրած մաղձը, ապա կհիշի, որ երկար, շատ երկար տարիներ Հրանտ Վարդանյանը բարեգործությամբ ու հովանավորությամբ է զբաղվում, դեռ 1991 թվականից, երբ մեր երկրի նախագահը ոչ թե Ռոբերտ Քոչարյանն էր, այլ՝ Լեւոն Տեր-Պետրոսյանը: Հարգել Հայաստանի մարզիկներին, մասնավորապես բասկետբոլի Հայաստանի հավաքականի մարզիկներին, հարգել մշակույթի գործիչներին:

Անհեթեթությունը պետք է սահման ունենա:

Եթե նույն տրամաբանությամբ ղեկավարվենք, ապա կարելի է ասել, որ «Առավոտն» իր նոյեմբերի 19-ի համարում հանդես է եկել հօգուտ Ռոբերտ Քոչարյանի եւ, փաստորեն, ընտրակաշառք է առաջարկել, որովհետեւ ձեռ է առել Հայաստանի կոմունիստական կուսակցությանը, որի ղեկավար Վլադիմիր Դարբինյանը համարվում է Ռոբերտ Քոչարյանի մրցակիցն ապագա նախագահական ընտրություններու[մ]: Սա՞ էլ համարենք «Առավոտի» ընտրակաշառքը գործող նախագահին...

Եկեք ուրախանանք, ուրախանա[...] կարողանանք մեր երկրում կատարվո[ղ] ամեն մի լավ գործունեության համար, որն ի շահ մեր ժողովրդի է, մեր երկրի, մեր գիտության, մեր մշակույթի:

2001 թ. մայիսի 1-ին Հրանտ Վարդանյանի նախաձեռնությամբ Կարեն Դեմիրճյանի անվան մարզահամալիրում կազմակերպվեց «Աշխատանքի օր» տոնը, որի ժամանակ գործարարն ամսական 20 հազար դրամ թոշակ նշանակեց խորհրդային իշխանության տարիներին Սոցիալիստական աշխատանքի հերոսի կոչման արժանացած աշխատանքի վետերաններին: 70 մարդ զգալիորեն բարելավեց իր նյութական դրությունը:

Նույն Հրանտ Վարդանյանն իր ամսական աշխատավարձը (ամերիկյան 4 հազար դոլար) տրամադրում է Վիկտոր Համբարձումյանի անվան դպրոցի մանկավարժներին: Նա լավ գիտի, որ մանկավարժի աշխատավարձն այսօր շատ քիչ է: Եվ ի երախտագիտություն՝ օգնում է այն դպրոցին, որտեղ տարիներ առաջ սովորել է:

Քանի՞ գեղարվեստական գրքի տպագրում է հովանավորել Հրանտ Վարդանյանը: Գիտե՞նք: Ինքն այդ մասին չի խոսում: Թող խոսեն գրքերի հեղինակները եւ հայտարարեն, որ իրենց գեղարվեստական գործերը Ռոբերտ Քոչարյանի ընտրարշավի օգտին են գրվել ու տպվել: Թող խոսեն նկարիչները, երաժիշտները:

Եվ, ի վերջո, մի՞թե կարելի է չկամությամբ վերաբերվել մի մարդու, որը «Հայրենիք» հեռուստաընկերություն է հիմնադրել եւ շարունակում է հովանավորել նրա աշխատանքները: Չիմացողների համար եւս մեկ անգամ կրկնենք. նախկին Խորհրդային Միություն կոչված պետության այսօրվա երկրներից միակը Հայաստանն է, որ ունի եկամուտներ չհետապնդող, առանց գովազդի աշխատող մանկական հեռուստաալիք: Վերջերս Յալթայում կայացած կինոփառատոնի ժամանակ հատկապես շեշտվել է այս հանգամանքը: Օտարներն ուրախանում են մեզ մոտ կատարվող ամեն լավ, բարի ակցիայով: Իսկ մե՞նք... Մենք պիտի անվերջ մութ տեղերը փնտրե՞նք, կասկածներ հայտնե՞նք, փորձենք վարկաբեկե՞լ:

Լավ, էլի...

Այսքան մաղձ եւ թույն շատ չէ՞:

«Ընկերությանը կորուստ պատճառող ղեկավար աշխատողները կհեռացվեն աշխատանքից»

Հայտարարեցին ԲԷՑ-երի նոր սեփականատերերը

Հայաստանի բաշխիչ էներգացանցերի սեփականատեր բրիտանական «Միդլենդ ռիսորսըզ» ընկերության ռուս ներկայացուցիչներ Եվգենի Գլադունչիկը եւ Անդրեյ Զավառաժնովն անցնող 2 ամսվա ընթացքում երեկ երկրորդ անգամ հանդիպեցին հայ լրագրողների հետ, այս անգամ արդեն առաջինը որպես «Հայցանց» ՓԲԸ գլխավոր տնօրեն, երկրորդը՝ տնօրենների խորհրդի անդամ: Նոր շատ քիչ բան ասվեց, բանախոսները, պատասխանելով լրագրողների հարցերին, հիմնականում կրկնեցին նախորդ ասուլիսի ժամանակ իրենց ներկայացրած տեսակետներն ու պարզաբանումները:

Հիմնական խնդիրը, որը ծագել էր ԲԷՑ-երի մասնավորեցումից հետո, հմուտ եւ այս ոլորտում փորձ ունեցող կառավարչի հրավիրումն էր: Երեկ տեղեկացվեց, որ բազմաթիվ թեկնածուներից ընտրությունը կատարվել է: Այժմ ուսումնասիրվում են պայմանագրի դրույթները: Սակայն Եվգենի Գլադունչիկը նախընտրեց դեռեւս չհայտարարել կառավարիչ ընկերության անունը, ասելով միայն, որ այն արժանացել է Համաշխարհային բանկի հավանությանը: Լրացուցիչ ասվեց, որ 3–4 օրից ընկերության անունը հայտնի կդառնա (գուցե այդ ժամանակ էլ կազմակերպվե՞ր մամուլի ասուլիսը-Ա. Մ.):

Պարտավորությունների կատարման մասին խոսելով, «Հայցանց» ՓԲԸ ղեկավարները նշեցին, որ դրանք ամբողջությամբ կատարվել են: Այժմ ընթանում է 27,6 մլն դոլար կազմող պարտքերի մարումը, որից 22 մլն դոլարը ընկերության՝ բանկերին ունեցած պարտքերն են: «Ամբողջ գործարքը մեզ ա[ր]ժեցավ 40 մլն դոլար», նշեց Եվգենի Գլադունչիկը: Առայժմ հայտնի չէ կատարվելիք ներդրումների չափը, որն ուսումնասիրություններից հետո պետք է որոշի կառավարիչը:

Լրագրողների հետ հա[նդ]իպման ժամանակ առավել շոշափված թեման առնչվում էր վճարումների չափի, գերկորուստների եւ դրա դեմ պայքարելու «Հայցանցի» նոր ղեկավարության քայլերին: Ըստ Անդրեյ Զավառաժնովի, սպառված էլեկտրաէներգիայի դիմաց վճարումները կատարվում են 90 տոկոսով: Դա նշանակում է, որ տարեկան կորուստը կազմում է 12 մլն դոլար: Նշվեց, որ կան բնակավայրեր (օրինակ Խոտ, Շինուհայր գյուղերը), որտեղ վճարումների ցուցանիշն ընդամենը 6 տոկոս է: Կան 30 կամ 40 տոկոս վճարող բնակավայրեր: Նման վիճակը «Հայցանցի» ղեկավարներն անթույլատրելի են համարում եւ փորձելու են բացատրել, որ վճարումները պետք է կատարվեն: Հակառակ դեպքում ստիպված կլինեն դիմել հոսանքազրկման: Նման իրավասություն նրանց տրված է կառավարության որոշմամբ, որտեղ նշված են այն կարեւոր ռազմավարական օբյեկտները, որոնք չպետք է հոսանքազրկվեն հոկտեմբերի վճարումները չկատարելու համար: Դրանք են ջրմուղ-կոյուղու համակարգը, պաշտպանության նախարարության ստորաբաժանումները, մետրոն, Մատենադարանը: Մյուսներից բացառություններ չեն լինելու: Եվգենի Գլադունչիկը հայտնեց, որ բյուջետային կազմակերպությունները էլեկտրաէներգիայի համար գումարը կստանան բյուջեից:

Ինչ վերաբերում է կորուստներին, ապա դրանք կազմում են 36 տոկոս՝ տեխնիկական եւ գերկորուստներ: Գերկորուստների նկատմամբ ընկերության ղեկավարների մոտեցումը միանշանակ է՝ այդպիսիք թույլ տված ստորաբաժանումների ղեկավարներն անձնական պատասխանատվություն են կրում: «Մենք 3 հազար տեսուչներից յուրաքանչյուրի հետ չենք աշխատելու: Աշխատելու ենք ղեկավարների հետ: Ընկերությանը կորուստ պատճառողը կհեռացվի», ընդգծեց «Հայցանցի» գլխավոր տնօրենը: Նա հայտնեց, որ ընկերության 5 ղեկավարներ արդեն հեռացվել են: Այսինքն՝ ղեկավարության կեսը փոխվել է:

Համակարգի աշխատակիցների թվակազմին անդրադառնալով, Անդրեյ Զավառաժնովն ասաց, որ 700 հաստիք կրճատվել է՝ 10,5 հազարից դառնալով 9,8 հազար: Տնտեսագետների խումբն աշխատում է համակարգի այս կամ այն օղակում աշխատակիցների օպտիմալ թիվը որոշելու նպատակով, եւ այժմ հայտնի չէ՝ կրճատումներ կլինե՞ն եւ որքա՞ն կլինեն:

ԱՐԱ ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ

Շիրակի պատմամշակութային ժառանգությունը՝ հերթական գիտաժողովում

Մի քանի օր առաջ Կումայրի-Գյումրիում տեղի ունեցավ Շիրակի պատմամշակութային ժառանգությանը նվիրված հերթական թվով 5-րդ հանրապետական գիտաժողովը, որի բացման մասին «Ազգը» տեղեկացրել է։ Շիրակի մարզկենտրոնում արդեն կայուն ավանդույթով երկու տարին մեկ գումարվող գիտական այս նստաշրջանները, որպես դրանց արդյունք՝ ազգային ակադեմիայի համակարգում այստեղ հետազոտական կենտրոնի ստեղծումն ու արդեն հնգամյա գործունեությունը հայագիտական աշխատանքի ապակենտրոնացման (մայրաքաղաքից դուրս կազմակերպման) առայժմ եզակի օրինակ են հանրապետությունում։ Այդ ապակենտրոնացումը պայմանավորված է նաեւ որոշակի գիտական նպատակահարմարությամբ։ Շիրակի տարածքը, լինելով Հայաստանում մարդու ամենավաղ ու տեւական բնակության շրջաններից մեկը, հետաքրքիր է հին ու հետագա դարերի նյութական մշակույթի այնպիսի հուշարձանների առկայությամբ, որոնց ուսումնասիրությունը գիտական հարուստ նյութ է տալիս հայագիտության տարբեր բնագավառների մասնագետներին։ Մյուս կողմից, գտնվելով Արեւմտյան Հայաստանի սահմանի մոտ, Շիրակը նոր ժամանակներում հանգրվան է դարձել նրա ամենատարբեր գավառներից զանգվածաբար գաղթած ազգակից բնակչության համար, եւ այդպիսով ժողովրդագրական, ազգագրական առումով միաժամանակ ներկայացնում է գրեթե ամբողջ Արեւմտահայաստանը։ Այս գիտաժողովներն իրենց պարբերականությամբ խթանում են պատմագավառում առկա ամբողջ նյութի բազմակողմանի ուսումնասիրությունը դառնալով հայագիտության զարգացման մի կայուն գործոն։ Բավական է ասել, որ անցած տարիների ընթացքում այստեղ արդեն գիտական փորձագիտություն անցել եւ գիտական շրջանառության մեջ է դրվել 250-ից ավելի ուսումնասիրություն։

Հերթական գիտաժողովի համանախագահներն էին ՀՀ ԳԱԱ փոխնախագահ Վլադիմիր Բարխուդարյանը եւ Շիրակի մարզպետ Ֆելիքս Փիրումյանը։ Մասնակիցները ներկայացնում էին գիտությունների ազգային ակադեմիայի հնագիտության եւ ազգագրության, պատմության, արվեստի, լեզվի ինստիտուտները, Շիրակի հայագիտական հետազոտությունների կենտրոնը եւ երկրագիտական թանգարանը, Երեւանի պետական համալսարանը, Գյումրու մանկավարժական ինստիտուտը, հանրապետության եւ տեղի գիտական, կրթական ու մշակութային այլ հաստատություններ։ Գիտաժողովի աշխատանքն ընթացավ լիագումար նիստերում եւ երկու մասնաճյուղերում։

Հնագիտության, պատմության, բանագիտության եւ ճարտարապետության մասնաճյուղում Հառիճի վանքի տարածքում 1989-1991 թթ. կատարված պեղումների արդյունքներին էր նվիրված Ֆրինա Բաքայանի զեկուցումը։ Այստեղ հայտնաբերված մի շարք գտածոներ, որոնք կարող էին ունենալ ինչպես ծիսական, այնպես էլ կենցաղային նշանակություն, վերաբերում են մ.թ.ա. III-I հազարամյակներին։ Այս կարգի հնագիտական գտածոները բացում են ոչ միայն Շիրակի, այլեւ Պատմական Հայաստանի նյութական ու հոգեւոր հնագույն մշակույթի տակավին անհայտ շերտեր։ 1989 թվականից ԳԱԱ հնագիտության եւ ազգագրության ինստիտուտի ու Շիրակի երկրագիտական թանգարանի համատեղ արշավախումբը ֆրանսիացի մասնագետների համագործակցությամբ պեղումներ է կատարում Բենիամինի մ.թ.ա. V-III դարերով թվագրվող հելլենիստական դաստակերտի տարածքում։

Այս տարի տեղավայրից 200 մետր արեւելք, Գյումրի-Երեւան ավտոմայրուղու կողքին կատարված պեղումների արդյունքների մասին էր Համազասպ Խաչատրյանի ուսումնասիրությունը։ Ֆելիքս Տեր-Մարտիրոսովի զեկուցումը վերաբերում էր Հին Հայաստանում մ.թ.ա. III դարում տեղի ունեցած ուժեղ երկրաշարժին, որի վերաբերյալ Մովսես Խորենացու տեղեկությունը հաստատվում է հիշյալ հնավայրի ընձեռած որոշ նյութերի ուսումնասիրությամբ։ Ի թիվս այլոց, հետաքրքրական էին Սերգեյ Հարությունյանի «Նկատառումներ Ամբերդի եւ Շիրակի մի քանի ճարտարապետական հուշարձանների նորոգման վերաբերյալ», Արմեն Պետրոսյանի «Հայոց Անգեղ աստվածը», Աշոտ Փիլիպոսյանի «Հայկական Շարան եւ նրա հինարեւելյան զուգահեռները», Աղավնի Ժամկոչյանի «Սասանյան մշակույթի հետքերը Շիրակում», ներկայացված եւս մեկ տասնյակից ավելի գիտական զեկուցումները։

Ազգագրության, էթնոսոցիոլոգիական հետազոտությունների, բանասիրության եւ երաժշտագիտության մասնաճյուղում Գյումրու ազգագրությանը արխիվային նյութերի հիման վրա անդրադարձ էր Սուրեն Հոբոսյանի հաղորդումը։ Ուշագրավ էին Կարլ Սեղբոսյանի «Բնակարանային համալիրի զարգացման ընթացքը Շիրակի գյուղերում», Ժենյա Խաչատրյանի «Տեառնընդառաջ-տրընդեզի շիրակյան մի տարբերակի շուրջ», Կարինե Բազեյանի «Շիրակի տնտեսական կենցաղում վերջին տասնամյակում կատարված փոփոխությունների շուրջ», XX դ. վերջերին Գյումրու բնակչության աշխատանքային տեղաշարժերի մասին Արտաշես Բոյաջյանի ներկայացրած եւ մի շարք այլ գիտական ուսումնասիրություններ։ Աղետի պահին ժամանակի, իբրեւ մարդու հոգեկարգավորման գործընթացն ապահովող կարեւոր գործոններից մեկի ընկալման առանձնահատկություններին էր նվիրված հոգեբան Կարինե Սահակյանի ներկայացրած ուսումնասիրությունը, իսկ լեզվաբան Ջեմմա Բառնասյանն անդրադարձավ ժամանակի ամրակայման ձեւերին ժողովրդի լեզվամտածողության մեջ։ Գիտական հետաքրքրական անդրադարձներ կային XIX դարի երկրորդ կեսի Ալեքսանդրապոլի հայ աշուղական երգարվեստին, Շիրակի արդի բանահյուսությանը, օրորոցային երգի տաղաչափական առանձնահատկություններին եւ այլն։

Գիտաժողովի մի խումբ մասնակիցների ընդունեց Շիրակի մարզպետ Ֆելիքս Փիրումյանը։ Նստաշրջանի ծրագիրը ներառեց նաեւ հանդիպում Գյումրու պետական մանկավարժական ինստիտուտի պատմաբանասիրական ֆակուլտետի ուսանողների հետ, ֆոլկլորային, կամերային համերգ, այցելություններ թանգարաններ, մշակութային օջախներ։ Արժեւորվեց Շիրակի հայագիտական հետազոտությունների կենտրոնի հինգ տարիների գործունեությունը, որը ստեղծման ժամանակվանից հանդես է գալիս որպես այս գիտաժողովների կազմակերպիչ։ Կենտրոնը նաեւ նպաստում է երիտասարդ գիտական կադրերի աճին, նրանց տեղում պահելուն, լույս է ընծայել «Գիտական աշխատությունների» առայժմ չորս ժողովածու։ Անցած տարիների ընթացքում այստեղ պատրաստվել է մեկ դոկտորական եւ չորս թեկնածուական ատենախոսություն, իսկ ներկայումս պետական ֆինանսավորմամբ ուսումնասիրություններ են կատարվում 5 գիտական թեմաներով։ Հաշվի առնելով այստեղ կատարվող աշխատանքի ծավալն ու գիտական մակարդակը, հասունացած համարվեց կենտրոնին ավելի բարձր կարգավիճակ տալու հարցը։ Ըստ տարբեր մասնագետների կարծիքների, նրա հիման վրա կարելի է ստեղծել ԳԱԱ մասնաճյուղ կամ ակադեմիական ինստիտուտ։

ԳԵՂԱՄ ՄԿՐՏՉՅԱՆ

ԿՈՆՖԵՐԱՆՍ ԲՈՆՆՈՒՄ

Կամուրջներ՝ ակնույժ երբեւէկությամբ

Նոյեմբերի 9-ին Գերմանահայկական ընկերությունը (ԳՀԸ) «Կամուրջների կառուցում. զարգացման օգնություն Հայաստանի համար» վերնագրյալ մեկօրյա կոնֆերանս էր հրավիրել Բոննի Գուստավ Շտրեզեման ինստիտուտում։ Լսարանն ուշադրությամբ հետեւեց բոլոր բանախոսների խիստ առարկայական ելույթներին։ «Ավետարանչական եկեղեցին եւ Հայաստանի հետ քաղաքական զարգացման համագործակցությունը» թեմայով զեկուցում կարդաց Գերմանիայում ավետարանչական եկեղեցիների ասոցիացիայի եկեղեցական զարգացման ծառայության աշխատակից Կարոլին Կրյուկովը։ «Հայաստան-Գերմանիա տեխնիկական համագործակցության մի շարք գլխավոր կետեր» վերնագրով ելույթ ունեցավ Գերմանիայի տեխնիկական համագործակցության ընկերության (ԳՏՀԸ կամ GTZ) Երեւանյան գրասենյակի խորհրդատու Դեթլեֆ Դիխը։ «Հայաստանի հետ ֆինանսական համագործակցություն. աջակցություն մասնավոր սեփականատիրական տնտեսությանն ու ապակենտրոնացմանը» թեմայով զեկուցեց KfW բանկի ներկայացուցիչ Մաթիաս Հումմելը։ «Հայաստանի եվրոպական ապագան» վերնագրով մանրակրկիտ վերլուծություն ներկայացրեց Եվրախորհրդարանի պատգամավոր, Հայաստանի, Վրաստանի, Ադրբեջանի հարցերով խորհրդարանական պատվիրակությունների ղեկավար Ուրսուլա Շլայխերը։ «Գերմանիա-Հայաստան զարգացման համագործակցություն. քաղաքական ակնարկ» թեմայով բանախոսեց Գերմանիայի տնտեսական համագործակցության եւ զարգացման դաշնային նախարարության Կենտրոնական Ասիայի եւ Հարավային Կովկասի պատասխանատու Ալեքսանդր Մուզըն։ «Վանաձորի հաշմանդամ երեխաները. սոցիալական աշխատանքի հանրային ուղղվածության մի նախագիծ» վերնագիրն էր կրում Մայնի Ֆրանկֆուրտի բարձրագույն դպրոցի դոկ., պրոֆ. Բեաթը Ֆինիս-Չիգլերի ելույթը։ Բադեն-Վյուրթեմբերգի Կարմիր խաչի ներկայացուցիչ Միշայել Ուիբլը լսարանի ուշադրությանը ներկայացրեց «Գերմանական Կարմիր խաչի օգնությունը Հայաստանին» ծավալուն նյութը՝ թվերով ու փաստերով, նաեւ Գերհարդ Մայերի Երեւանում հիմնած գթասրտության խոհանոցի մասին տարիներ առաջ գերմանական հեռուստատեսության պատրաստած ֆիլմով։ «Հայաստանի ինքնօգնությունը. Հայ առաքելական եկեղեցու եւ Լինսի հիմնադրամի օրինակը» թեմայով օրվա վերջին բանախոսությունը կարդաց ԳՀԸ նախագահ Ռաֆֆի Քանդյանը։

Գերմանացի բանախոսների ելույթներից ստացած ընդհանուր տպավորությունը հետեւյալն է՝ եվրոպային պատկանող Հարավային Կովկաս վերանվանված Անդրկովկասը մնում է քաղաքական, տնտեսական, բարեգործական հետաքրքրությունների դաշտում, համագործակցության, օգնության զանազան ծրագրեր միտված են տարածաշրջանի համաչափ ու կայուն զարգացմանը։

«Ազգի» ընթերցողները տարբեր առիթներով իրազեկ են դարձել այն մանրամասներին, ինչը կոնֆերանսի՝ մեծ տեղեկատվությամբ զինված մասնակիցները շատ պատկերավոր ներկայացրին գերմանացիներից եւ հայերից կազմված մոտ 60 հոգանոց լսարանին։ Այս իմաստով բացառություն չէր տիկին Շլայխերի հաղորդածը։ Բայց քանի որ նրա ելույթը վերաբերում էր մեր երկրի եվրոպական ապագային, անհրաժեշտ ենք համարում նրա՝ մի քանի դիտարկումները ներկայացնել։ Աշխարհագրականորեն Հայաստանը եվրոպային է պատկանում։ Ռուսաստանն ու ԱՄՆ-ը տարածաշրջանում իրենց դերն ունեն, բայց Եվրոպան իբրեւ իր մի մասի պիտի օգնի զարգացնելու Հայաստանի ժողովրդավարացումը։ Կոռուպցիա կա ամենուրեք, նաեւ մեզ մոտ, բայց այդ երկրներում (նկատի ունի Հարավային Կովկասը) ավելի մեծ չափերի է հասնում, 3 երկրներն էլ տոտալիտար ռեժիմի արդյունք են, եւ Արեւելյան Եվրոպայի երկրների նման սրանք էլ ինքնուրույն ժողովրդավարացման դժվարություններ ունեն։ Իբրեւ Եվրախորհրդարանի անդամ պիտի աշխատենք այնտեղի խորհրդարանների հետ։ Խոսելով ղարաբաղյան խնդրի մասին, պատգամավորուհին ակնարկեց, թե ըստ երեւույթին մինչեւ Հայաստանի եւ Ադրբեջանի նախագահական ընտրությունները փոփոխություն չի լինի։ Իսկ երկու հարեւան երկրներում էլ, իր կռահումով, գործող նախագահները կվերընտրվեն։ Հիշեցնելով Գերմանիայի եւ Ֆրանսիայի իրար հետ խնդրահարույց անցյալը՝ տիկին Շլայխերն ասաց, թե իրենց համար կարեւոր է, որ երեք երկրներն ուժեղ լինեն, իրար հետ լավ հարեւանություն անեն, ինքնուրույն բանակցեն։ 3-ից ոչ մեկն էլ Ռուսաստանի հետ թշնամություն չի ուզում։ Բանախոսը հատուկ կարեւորությամբ խոսեց տեղի լրագրողների մասին։ Այնտեղ դժվար է քննադատելը, ազատ մամուլը կայացած չէ, ասաց ԵՄ խորհրդարանի պատգամավորը՝ սատարելու պատրաստակամությամբ։ Մենք ցանկանում ենք, որ տարածաշրջանի 3 երկրները միասին, համաչափ զարգանան, ամեն ինչ կանենք, որ Հայաստանի, Ադրբեջանի, Վրաստանի բնակիչները խաղաղություն եւ ապագա ունենան, ասաց ԳՀԸ հյուրը։

ՌՈՒԲԻՆԱ ՀՈՎՍԵՓՅԱՆ

Բոնն

ԱԶԳԱՅԻՆ ԺՈՂՈՎ

Սոցիալակա՞ն է արդյոք բյուջեն

2003 թ.-ի բյուջեն քաղաքական ուժերի աչքերով

ԱԺ մշտական հանձնաժողովներն իրենց համատեղ նիստերով գրեթե ավարտել են 2003 թ. պետական բյուջեի քննարկումները։ Սկսվել է առաջարկությունների ներկայացման եւ քննարկման փուլը, որից հետո, հավանաբար դեկտեմբերից, ԱԺ լիագումար նիստերով կանցնի ընդունման փուլ։ Խորհրդարանական ուժերն արդեն որոշակիորեն հստակեցրել են իրենց մոտեցումները ներկայացված բյուջեի նախագծի վերաբերյալ, որը կառավարությունը հռչակել էր որպես սոցիալական ուղղվածության։ Որքանո՞վ է սոցիալական, փորձեցինք պարզել հենց խորհրդարանականներից։

Շավարշ Քոչարյան, «Ժողովրդի ձայն». Մենք սոցիալական այնքան հարցեր ունենք կուտակված, որ բյուջեով լուծելու համար պետք էր բյուջեի առյուծի բաժինը հատկացնել տարբեր վճարումների։ Իրականում սոցիալական բյուջեն հենց այն է, որն ուղղված է ոչ միայն այսօրվա կարիքավորների հարցերը լուծելուն, այլեւ ապագա զարգացմանը։ Այս տեսակետից 2003 թ. բյուջեն, իհարկե, սոցիալական չէ, այլ ինչ-որ հարցեր է ուզում լուծել։

Բացի այդ, ասում են, թե տեսեք, մենք աշխատավարձ ենք բարձրացնում, բայց շատ կտրուկ ավելացվում են պաշտոնյաների աշխատավարձերը։ Այստեղ մոռացվել է, որ ընդունվել է պաշտոնյաների աշխատավարձերի սանդղակը, որը հենված էր նվազագույն աշխատավարձի վրա։ Պետք չէ անընդհատ փոխել աշխատավարձը, այլ օրենսդիրը, գործադիրը եւ դատական համակարգը պետք է այնպես գործեն, որ բարձրանա նվազագույն աշխատավարձը եւ դրան զուգահեռ բարձրանա նաեւ իրենց աշխատավարձը։

Մարտուն Մաթեւոսյան, ՀԺԿ. Դա պետք է նայել համեմատության մեջ։ Նախորդ տարիների բյուջեների համեմատությամբ, անշուշտ, կարելի է ասել, որ այս տարվա բյուջեն ավելի շատ սոցիալական ուղղվածություն ունի։ Դա ցայտուն երեւում է թվերից՝ կապված սոցիալական, առողջապահության, կրթության ոլորտներում ավելացումների հետ։ Եվ դրանով է պայմանավորված, որ բյուջեն համարվում է սոցիալական։ Ավելին, հստակեցված են առողջապահության ոլորտի հացեական հատկացումները։ Բնականաբար, սոցիալական ուղղվածությամբ շատ ավելի կարելի է հատկացնել, պահանջը կա, բայց կառավարությունը եւ պետությունն ավելին անելու հնարավորություն չունեն։

Կարեն Կարապետյան, «Ժող. պատգամավոր». Սոցիալական ասելով տարբեր սահմանագծեր կարելի է քաշել։ Մեր կարծիքով, բյուջեն իր հնարավորություններով սոցիալական ուղղվածություն ունի։ Որովհետեւ այնտեղ միաժամանակ ամրագրված է ուսուցիչների աշխատավարձերի, կենսաթոշակների ավելացում։ Սրանց տակ ծրագրեր են դրված՝ աղքատության նվազեցում, պայքար կոռուպցիայի դեմ։ Սակայն միայն աշխատավարձ բարձրացնելով եթե մտածենք, որ մարդը չի գողանա, համարում եմ հիմարություն։ Պետք է համակարգային մոտեցում լինի, որպեսզի մենք հասկանանք՝ այդ ֆինանսական հավելումները արդյունավե՞տ են, թե՞ ոչ։

Մենք դժգոհում ենք, որ պարարտ հող չի նախատեսված փոքր եւ միջին բիզնեսի զարգացման համար։ Ես կողմնակից չեմ, որ բյուջեն միշտ պետք է լինի սպառման։ Բյուջեն պետք է նաեւ ստեղծի այն պայմանները, որպեսզի աջակցություն լինի ենթակառուցվածքների ստեղծմանը։ Մինչդեռ բյուջեի ծախսային մասը դիտարկելիս այդպիսի մոտեցում չկա։ Եթե ուզում ես ունենալ տնտեսություն, պետք է ունենաս փոքր եւ միջին բիզնես։ Ուրախալի կլիներ վաղը սոցիալական բլոկի համար գումարներ գտնելու անհրաժեշտ նախադրյալներ ստեղծել։

ԳՈՌ ԱԲՐԱՀԱՄՅԱՆ

Ովքեր էին իսկական հերոսները

Չեչենների մոսկովյան ահաբեկչական գործողության քաղաքական, քրեական, հոգեբանական եւ մյուս հետեւանքները դեռ երկար պիտի քննարկվեն Ռուսաստանի հասարակական շրջանակներում: Դա լայն թեմա է եւ հազիվ թե իմաստ ունի բոլորին անդրադառնալ հայոց մամուլում: Հայերիս համար ամենատհաճ ու միանշանակ հետեւությունն այն է, որ այդ հիրավի դաժան ելույթը շեշտակիորեն սրեց առանց այն էլ չթուլացող հակակովկասյան տրամադրությունները: Նոր ուժով շրջանառության մեջ դրվեց կովկասյան ազգության անձանց անցանկալիության թեզը: «Մոսկվան դառնում է իսկական մի ղշլաղ, որն ապրում է կովկասյան ցեղատոհմային հարաբերություններով՝ միախառնված բյուզանդական կաշառակերությամբ: Արդեն քաղաքի ոչ փոքր մասը թուրքական զգեստ է հագել», գրում է ռուս նացիոնալիստական թերթերից մեկը: Հատուկ նշվում է, որ պետք է փոխել վերաբերմունքն ազգային համայնքների նկատմամբ, քանի որ, ռուսների կարծիքով, թերեւս առաջին անգամ ադրբեջանցիների ու վրացիների զգալի մասը գրեթե բացահայտ պաշտպանեց ահաբեկիչների հանդուգն ելույթը: «Քիչ թե շատ» ռուսամետ էին տրամադրված հայերի, օսերի եւ դաղստանցիների համայնքները:

Ներկա ահաբեկչական գործողության «նորությունը», եթե կարելի է այսպես ասել, այն է, ինչը ժամանակին կանխատեսել էր եւ ինչով մարգարեացավ Ռուսլան Խասբուլատովը. տակավին չեչենական առաջին կամպանիայից հետո նա բազմիցս զգուշացնում էր, որ եթե Ռուսաստանը չվերականգնի հանրապետության էկոնոմիկան ու հատկապես չզբաղվի աճող սերնդի կրթությամբ ու դաստիարակությամբ, ապա արդյունքում Չեչնիայում կունենա ծայրահեղ ռազմատենչ ու ծայրահեղ անհանդուրժող ջահել մի զանգված, որի հետ գործնականում հնարավոր չի լինի ընդհանուր լեզու գտնել: Այնժամ կդրվի չեչեն ժողովրդի բնաջնջման հարցը, սրտի ցավով նշում էր Խասբուլատովը: Այս յուրահատուկ հանգամանքի վրա ուշադրություն է հրավիրում նաեւ Բորիս Բերեզովսկին «Զավտրա» թերթում ունեցած իր հերթական հարցազրույցում: ՌԴ անվտանգության խորհրդի քարտուղարի տեղակալ եղած ժամանակամիջոցում նա հանգամանորեն զբաղվել է չեչենների խնդրով: Հայտնի է, որ չեչեններն առհասարակ ամենաանհնազանդ ազգն են Ռուսաստանում: Եվ եթե մինչեւ վերջերս ռուսների դեմ մարտնչում էին հիմնականում «խորհրդային» կրթությամբ, դաստիարակությամբ ու խառնվածքով մարդիկ (նրանց մեջ քիչ չէին նաեւ նախկին կոմերիտական ակտիվիստները), ապա «Նորդ-Օստի» ահաբեկչական խմբի մասնակիցներն անխտիր պատկանում էին պատերազմների ու կոտորածների պայմաններում դաժանացած, կուլտուրայից ու ինտելեկտից զուրկ երիտասարդների սերնդին: Հիշենք, որ նրանք այդպես էլ ազատ չարձակեցին բոլոր կանանց ու հատկապես երեխաներին, անհարգալից էին տարեց պառլամենտականների, որոնց թվում նաեւ իրենց հայրենակիցների նկատմամբ եւ այլն: Ավելին՝ չեչենական հոգեբանությանը, կենսափիլիսոփայությանն անհարիր է ինքնասպանությունը, իսկ այստեղ 20-22 տարեկան 50 երիտասարդները, Բերեզովսկու արտահայտությամբ՝ «պատերազմի երեխաները», պատրաստ էին որպես շահիդ (մարտիրոս) ցանկացած գին վճարել նպատակին հասնելու համար: «Պատերազմ ողջ Ռուսաստանին» նրանց ծրագիրը դառնում է բնավ էլ ոչ դատարկ հնչյուն: Եվ իրոք, «փորձը» ցույց տվեց, որ հնարավոր չէ նրանց հետ պայմանավորվել: (Արդյոք այս փաստի գիտակցումը չէ՞ այն բանի պատճառը, որ հատուկ նշանակության ջոկատի գրոհող մարտիկները նրանց բոլորին գնդակահարեցին. դատարանում նրանք հերոսներ կդիտվեին):

Ներկա իրադարձության հետ կապված ռուս նացիոնալիստներն ու հայրենասերներն առաջ են քաշում նաեւ հետեւյալ հարցը՝ ինչո՞ւ Մոսկվայի իշխանությունները «հաճույքով» ընդառաջում են իրենց դեմ բացահայտ պատերազմող չեչենների բիզնեսին բուն մայրաքաղաքում: Իրոք, տարօրինակ իրադրություն է. ըստ մամուլի վկայության, չեչեններին է պատկանում Մոսկվայի հասարակական սննդի օբյեկտների հիմնական մասը՝ սկսած Մակդոնալդսից մինչեւ գերհարուստ ռեստորաններն ու շաուրմայի եւ խորովածի տաղավարները: Քաղաքը հագեցած է նրանց շինարարական, նորոգման, արդյունաբերական, պոլիգրաֆիական եւ այլ բնույթի ֆիրմաներով, որոնց հիմնական աշխատողներն էլ չեչեններ են: Չեչենական կապիտալն է վերահսկում բազում խաղատները, բենզալցակայանները եւ այլն: ՌԴ ՆԳՆ պատասխանատու աշխատակից Գառնիկ Ոսկանյանը, որը երկար տարիներ զբաղվել է էթնիկական հանցախմբերի խնդրով, նշում է, որ չեչենական քրեական խմբավորումներն ամենակոմպակտն են, ամենահանդուգն ու ամենադաժանը: Ու թերեւս պատահական չի հնչում այն պնդումը, թե «Մոսկվան իսկական աուլ է, Ռուսաստանի ամենահակառուսական քաղաքը»:

Եվ վերջապես, ծայրահեղականության նոր աննախադեպ դրսեւորման ֆոնի վրա կրկին ջրի երես դուրս եկավ ռուս-հրեական հակամարտությունը: Այդ ինչո՞ւ բանակցելու համար չեչեն ահաբեկիչների կողմից առաջարկված բոլոր թեկնածուները հրեաներ են՝ Կոբզոնը, Նեմցովը, Պոլիտկովսկայան, Յավլինսկին, Պրիմակովը: Ինչո՞ւ անգամ Սերգեյ Կովալյովը, որը գրեթե բոլոր հարցերում պաշտպանում է չեչեններին, նույնիսկ չհիշվեց էլ, հարցնում են ռուսները: Վայրագ մարդասպանները, միջազգային ահաբեկիչներն այդ ի՞նչ տարօրինակ վստահություն են դրսեւորում Ռուսաստանի հրեաների նկատմամբ: Եվ այդ այն դեպքում, երբ Իսրայելում Բարաեւի «գործընկերները» բոլորովին այլ վերաբերմունք ունեն իսրայելցի «դեմոկրատների» նկատմամբ: Արդյոք ռուսաստանյան չեչենա-հրեական հոգեհարազատության հիմքը նույն ատելությունը չէ՞ ռուս ազգայնականների նկատմամբ, ինչի մասին զազրանքով հեռուստատեսությամբ բացահայտ հայտարարեց հրեա կինոռեժիսոր Մարկ Ռոզովսկին:

Ռուսներին զայրացնում է այն փաստը, որ այդ ծանր օրերին հրեաները չէին իջնում հեռուստաէկրաններից եւ «փրփուրը բերաններին» Պուտինից պահանջում էին կատարել ահաբեկիչների բոլոր պահանջները: Դա կնշանակեր, ասում են ռուսները, նսեմացնել Ռուսաստանը, խափանել գրոհը, պարտության մատնել Կրեմլը եւ սկիզբ դնել Ռուսաստանի ռեալ քայքայմանը: Եվ այդ պարագայում «հերոսները» ոչ թե հրեաներն են, այլ հատուկ նշանակության ջոկատի ռուս սպաներն ու զինվորները, որոնք հիանալի էին հասկանում, որ պատմության կշեռքի նժարին դրված է երկրի բախտը: Եվ մինչդեռ հրեաները բարբաջում էին, ռուս մարտիկները պատրաստվում էին գրոհի՝ կենաց ու մահու պայքարի, որպես իսկական հայրենասեր հերոսներ:

ՌՈՒԲԵՆ ՀԱՅՐԱՊԵՏՅԱՆ
Մոսկվա

Հնդկաստանում ավտոբուսի պայթյունից 30 մարդ է զոհվել

Երեկ վաղ առավոտյան Հնդկաստանի Անդհրա Պրադեշի նահանգում ծայրահեղականները Հայդարաբադ-Վարանգալ ճանապարհի վրա պայթեցրել են մարդատար ավտոբուս, որի 45 ուղեւորներից 30-ը զոհվել են, իսկ 10-ին հիվանդանոց են տարել ծանր վիճակում: Որոշ տվյալներով, ճանապարհին դրված պայթուցիկ սարքը գործի է դրվել հեռակառավարմամբ: Սակայն BBC-ն հաղորդում է, որ ավտոբուսը բախվել է հակատանկային ականին:

Պայթյունը տեղի է ունեցել Հայդարաբադից 200 կմ եւ Վարանգալից 140 կմ հեռավորության վրա: Դա նահանգում երբեւիցե տեղի ունեցած ամենալուրջ ահաբեկչությունն է: Ենթադրվում է, որ այն իրականացրել են մաոիստ ծայրահեղականները, որոնց տեղական կազմակերպությունը հայտնի է «Ժողովրդական զինված խումբ» անունով: Նոյեմբերի 17-ին ծայրահեղականների եւ ոստիկանների փոխհրաձգության ժամանակ սպանվել էին 5 ծայրահեղականներ: Ահաբեկչական քայլը թերեւս վրիժառության գործողություն էր եւ նախատեսված էր ոստիկանական ավտոբուսի համար, բայց ճանապարհով անցել էր սովորական, ուղեւորային ավտոբուս: Պայթյունից անմիջապես հետո ծայրահեղականները կրակ են բացել ավտոբուսի վրա:

Անդհրա Պրադեշում ծայրահեղականների եւ ոստիկանների զինված հակամարտությունը շարունակվում է արդեն 20 տարուց ավելի: Այդ ընթացքում մոտ 6000 մարդ է զոհվել:

ԲՐՅՈՒՍԵԼ

Եվրամիության ընդլայնումը՝ 2004 թ. մայիսին

Եվրամիության 15 պետությունների արտգործնախարարները երկուշաբթի օրն իրենց բրյուսելյան հանդիպման ժամանակ որոշեցին 4 ամսով հետաձգել միության կազմի ընդլայնումը: Այսպիսով, թեկնածու 10 երկրները (Լեհաստան, Հունգարիա, Չեխիա, Սլովակիա, Սլովենիա, Լիտվա, Լատվիա, Էստոնիա, Կիպրոս, Մալթա) 2004 թ. հունվարի 1-ի փոխարեն եվրամիության անդամ կդառնան մայիսի 1-ից:

ԵՄ արտգործնախարարները, սակայն, թեկնածու երկրների ներկայացուցիչներին հայտարարեցին, որ այս հետաձգումն ունի դրական կողմ: Բանն այն է, որ նոր պայմաններում թեկնածու երկրները եվրամիության բյուջեին իրենց մուծումները կանեն 2004 թ. մայիսից, մինչդեռ օգնություն կստանան ամբողջ տարվա համար նախատեսված չափով: Տվյալ փաստարկը մեղմեց թեկնածու երկրների դժգոհությունը ծգձգման կապակցությամբ:

Բացի դրանից, թեկնածու 10 պետություններն առանձին տեղ կունենան ԵՄ միջկառավարական խորհրդաժողովում, որը պետք է վերջին խոսքն ասի առաջա ընդլայնված եվրամիության 25 երկրների ընդհանուր սահմանադրության առթիվ (դրա մշակմամբ ներկայումս զբաղվում է եվրոպական կոնվենցիան՝ Վալերի Ժիսկար դ'Էստենի գլխավորությամբ):

«Լիբերասիոն» թերթը տեղեկացնում է, որ թեկնածու երկրները Բրյուսելում փորձել են առաջիկա 3 տարվա համար ավելի մեծ օգնություն ստանալ, քան նախատեսված 40 մլրդ եվրոն է: Բացի դրանից, նրանք ցանկություն են հայտնել, որ իրենց գյուղացիները նախատեսված 2013 թ. փոխարեն անմիջական օգնություն ստանան արդեն 2007 թվականից: Եվրամիությունը հրաժարվել է վերանայել անմիջական օգնությանը վերաբերող նախագիծը, բայց թեկնածու երկրները չեն կորցնում իրենց պարենային անվտանգության եւ սահմանային հսկողության ծախսերի համար հավելում ստանալու հույսերը:

Անդամակցությանը վերաբերող բանակցությունները պետք է ավարտվեն մինչեւ դեկտեմբերի 12-13-ը՝ Կոպենհագենում կայանալիք եվրոպական խորհրդի համաժողովը: ԵՄ ընդլայնման գործերի հանձնակատար Գյունտեր Վերհոյգենը թեկնածու երկրների ներկայացուցիչներին հորդորեց նորանոր պահանջներով չբարդացնել անդամակցության գործընթացը եւ զգուշացրեց, որ չարժե Կոպենհագենում վերջին պահին սակարկություն սկսել: Այդուհանդերձ Մալթան եւ մի քանի այլ թեկնածուներ հավելյալ պահանջներ են առաջ քաշում: Նման պայմաններում եվրոպացի դիվանագետներից ոմանք հարցականի տակ են դնում գերպահանջկոտ երկրների անդամակցությունը:

Պ. Ռ.

ՀԱՄԱՌՈՏ

Թուրքական 25 ռազմօդանավ Հունաստանի երկնքում

Հունաստանի պաշտպանության նախարարության ներկայացուցիչը լրագրողներին հայտարարել է, որ երկուշաբթի օրը թուրքական 25 ռազմօդանավեր ներխուժել են երկրի օդային տարածք: Հունական օդուժի կործանիչներն արագորեն օդ են բարձրացել, սակայն օդային բախում չի եղել, եւ «անկոչ հյուրերը» հեռացել են: ՌԻԱ գործակալությունը հաղորդում է, որ Էգեյան ծովի վրա Թուրքիայի կողմից ուժի այդ ցուցադրումը տեղի է ունեցել երկուշաբթի առավոտյան, գրեթե այն ժամերին, երբ Աթենքում Հունաստանի վարչապետ Կոստաս Սիմիտիսը բանակցում էր Թուրքիայի ընտրություններում հաղթած «Արդարություն եւ բարգավաճում» կուսակցության առաջնորդ Էրդողանի հետ:

Երկու պայթյուն Ճապոնիայում Պենտագոնի կենտրոնակայանի մոտ

Լույս երեքշաբթի գիշերը Ճապոնիայում ամերիկյան բանակի կենտրոնակայանի շենքի մոտ երկու պայթյուն է որոտացել: Ասոշիեյթեդ պրես գործակալությունը ամերիկյան զինվորական աղբյուրների եւ Ճապոնիայի ոստիկանության տվյալները վկայակոչելով հաղորդում է, որ կենտրոնակայանից ոչ հեռու հայտնաբերվել է ռեակտիվ արկերի արձակման կայանք: Պայթյուններից ոչ ոք չի տուժել: Հաղորդվում է, որ «Camp Zama» անունը կրող կենտրոնակայանը Տոկիոյից 25 կմ հեռավորության վրա է: Այնտեղ ամերիկացի զինծառայողների թիվը հասնում է 2000-ի: Ամերիկացիները Ճապոնիայում անվտանգության խիստ միջոցներ են ձեռնարկել: Ոստիկանությունը ձերբակալել է կասկածելի մի քանի անձանց:

ԱՄՆ օդանավակայաններում ստուգումներով կզբաղվեն դաշնային գործակալները

Երեկվանից Հետաքննությունների դաշնային բյուրոյի 44 հազար գործակալներ սկսեցին ուղեւորների եւ ուղեբեռների ստուգումներն ամերիկյան 429 օդանավակայաններում: ԱՄՆ տրանսպորտի նախարար Նորման Մինելան լրագրողներին հայտնեց, որ 2001 թ. սեպտեմբերի 11-ի ահաբեկչություններից հետո ստեղծված տրանսպորտի անվտանգության վարչությունը նախատեսվածից 1 օր շուտ է սկսել Կոնգրեսի այն որոշման կատարումը, որը վերաբերում է երկրի օդանավակայաններում դաշնային ուժերի տեղաբաշխմանը: ՀԴԲ գործակալները նոր ծառայության անցնելուց առաջ տեսական եւ գործնական ուսուցում են անցել: Ինտերֆաքս գործակալության տվյալներով, նրանք ավելի լավ են վարձատրվում, քան անցյալում նույն գործով զբաղված ավիաընկերությունների աշխատողները: Օդանավակայաններում ստուգումներով զբաղվելու ցանկություն են հայտնել 1,4 մլն դաշնային գործակալներ, որոնցից 117 հազարն անցել է նախնական ընտրությունը:

Օդանավակայաններում նաեւ մտցվել է ուղեբեռի ստուգման նոր համակարգ: 2001 թ. սեպտեմբերի 11-ից հետո ՀԴԲ-ն կես տարի ստուգում էր ուղեբեռների անվտանգության ապահովման համակարգը: Պարզվեց, որ վիճակն անմխիթարական է: Զգոնության ստուգման նպատակով ՀԴԲ գործակալները փորձել էին օդանավ մտցնել դանակներ, պայթուցիկ սարքերի նմանակներ եւ նույնիսկ հրազեն: 100-ից 70-ի դեպքում հաջողվել էր անցկացնել դանակ, 60-ի դեպքում՝ պայթուցիկ սարքի նմանակ, 30-ի դեպքում՝ հրազեն: Ուստի անհրաժեշտ համարվեց օդանավակայաններում տեղադրել սկզբունքորեն նոր սարքավորումներ:

Ամեն տարի ամերիկյան օդանավակայաններով անցնում է 650 մլն ուղեւոր. բոլորին «ձեռքով» ստուգելն անհնար է: Բարեփոխման նպատակով հարկ եղավ ընդունել 100 մլն դոլարանոց դաշնային օրենք: Ենթադրվում է, որ սարքավորումները եւ դաշնային գործակալների զգոնությունը թույլ կտան 90 տոկոսով կանխել վտանգավոր առարկաներ անցկացնելու փորձերը:

Պ. Ռ.

ԱԶԳ

Մշակույթ

«Հիշիր, որ դու չես վերջանում, որ դու պիտի վերսկսվես թեկուզ վաղը»

«Վ. Պետրոսյանը սրաթափանց, շահագրգռված հայացքով է նայում իր շուրջը փոթորկված կյանքին։ Նայում եւ որոնում է այն խիստ կարեւոր հարցի պատասխանը, թե ինչպես ապրել եւ շենացնել կյանքը, որպեսզի «առօրեական տենդի» մեջ կարողանա չկորցնել ինչ-որ մի թանկ, սուրբ ու կարեւոր բան»։

ԷԴՈՒԱՐԴԱ ՄԵԺԵԼՅԱՆ

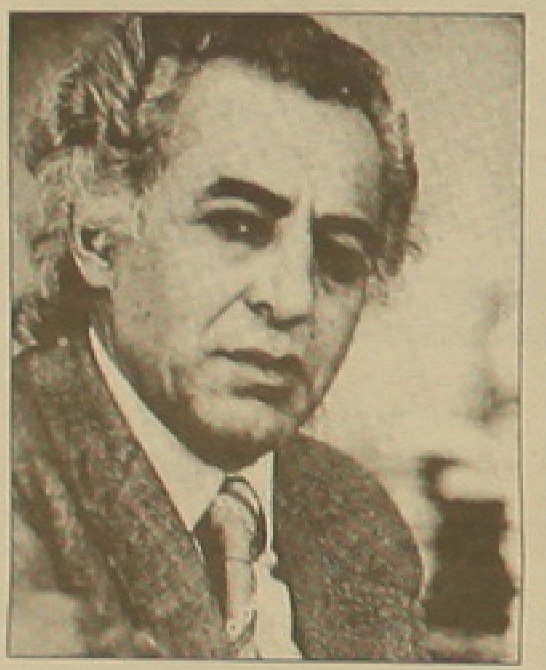

Մեղի խնձորն ուտելուց հետո մարդն այլեւս անմահ չէ։ Այլեւս անիմաստ էր գնալ անմահական խնձորի ետեւից։ Բայց գնում ենք։ Յուրաքանչյուրս մեր ներսում որոնում ենք մեր կյանքի հեքիաթը ու ականջ դնելով Հազարան բլբուլի երգին, գնում ենք գտնելու թանկված խնձորը։ Անվերջանալի մի ճանապարհ, որը կիսատ ենք թողնում բոլորս։ Տխուր հեքիաթ։

«Հեքիաթի՞ է նման։

Տխուր հեքիաթներ չեն լինում։ Հեքիաթները հորինում են մարդիկ՝ կյանքի տխրությունը ցրելու համար»։

Նա այսպես ասում էր, երբ արդեն մեծ պաստառին քաշել էր ծիածանի բոլոր գույներն ու սկսել իր հազար ու մի մտահղացումների միջից դուրս հանել հայկական թեմաներով էսքիզները։

Այսպես ասում էր, երբ արդեն դեպի անմահական խնձորը գնալու իր բաժին ճանապարհին մնայունն ու անցողիկը, ճիշտն ու սխալը, լավն ու վատը չափելու եւ կշռելու, նրանց սահմանները որոշելու մեծ փորձ ուներ։

Եվ գնում էր նա, բոլորին տեսանելի ու անթաքույց տանելով, ինչպես իրեն էր որակում՝ «հազար ու մի խենթությամբ, մտահղացումներով, ցավոտ հիասթափություններով ու խելառ ուրախությամբ ապրված իր կյանքը»։ Գնում էր կյանքի անանցանելի կետերում լիցքավորվելով իրեն իր ճշմարիտ երգով։

Բայց գաղտնիքն այլեւս շատ բացահայտ էր։ Հեքիաթի խնձորի մասին ճշմարիտ երգերն այլեւս չէին հասունանում նորահարսի քողի տակ թաքուն արագացող շնչառության նման։ Գաղտնիքն այլեւս բացահայտ էր եւ իր համար։ Նա իրեն էլ գիտեր, որ բարձր երգելով առաջացողը չի կարող ծերացած առյուծի նման փակել աչքերը՝ թաթը հանգիստ գլխի տակ դնելով։

Ճշմարիտ երգի մասին գաղտնիքն աղաղակ էր դարձել, երբ այն իմացողներից մեկն էլ ճամփի անանցանելի կետում կռացել ու ափի մեջ էր առել մոտիկից զննելու համար մարդուն։ Նրան՝ ում համար գնում էր։ Զննողի աղաղակն արձագանք էր տվել ու կախվել օդում, թե՝

> Ճշմարիտ երգը ծնվում է,
> Ինչպես կրակը զենքի մեջ.
> Ետհարվածով ետ է մղում
> Կրակողին,
> Իսկ ում դիպավ՝ տեղնուտեղը
> սպանում է։
>
> *Պարույր Սեւակ, 1961 թ.*

Ետհարվածով ետ մղված կյանք։ Կյանքի տխրությունը ցրելու համար հորինված հեքիաթ։ Առաջինը չէր, վերջինը չէր...

Ե՞րբ է գալու վերջին տխրությունը՝ տխրության վերջը։ Հարցը ճշմարիտ երգ է դառնում, զենքի մեջ ծնվող կրակ, ու ճամփի անանցանելի կետում ընկած թողնում ետհարվածով ետմղված եւս մի կյանք։

- Երանի թե կորցրած լինեի...

Մի հետաքրքիր զուգադիպությամբ այսպես, այս խոսքերով է ավարտվում նրա առաջին ստեղծագործությունը՝ գրված 1957 թվին, առաջին ճշմարիտ երգը, առաջին պահվածը՝ մարդու նկատմամբ։

«Երանի թե կորցրած լինեի...»։ Այսպես է վերնագրվել, եւ այսպես պատասխանատվություն կրողի առաջին հանդիպումն էր իր հակառակորդի հետ։ Զզվելի ստորություն, սուտ, կեղծիք, խաբեություն։ Ահա այս քստմնելին էր կանգնած այն ճանապարհի սկզբին, որով ինքը փորձում էր հյուսել դեպի հեքիաթի խնձորը տանող իր ճանապարհը։

Այդ օրն ինքը զամբյուղը ձեռքին կույր ծաղկավաճառ էր։ Շուշաններ վաճառող ծերունի, որ սիրում էր բոլոր իր հաճախորդներին եւ ապրում այն ջերմությամբ, որը ծաղիկների միջոցով իրար էին փոխանցում ամեն օր ինքն ու նրանք «ում տեսել էր մանուկ կամ ջահել ժամանակ եւ նրանք ում երբեք չէր տեսել...»։

Կյանքի տխրությունը փարատելու համար հորինած առաջին «հեքիաթի» առաջին շանթահարումը ծերունու ուսին է փոխանցվում նրա պառավի ձեռքի հետ՝ ուշադրությունը կենտրոնացնելու համար այն մտքի վրա, թե մեկն ու մեկը խաբել է նրան ու փողի տեղ թղթի կտորներ է լցրել զամբյուղը։

«Թղթի կտորներ՝ փողերի մեջ», - ասում է պառավը։

«...Ասես կոպիտ մի կրունկ տրորեց իր բոլոր շուշանները։ Ծերունին ցնցված վեր թռավ։ Հիշեց մի ջոր ծիծաղ... երիտասարդ, առողջ։ Ահագին ժամանակ ծաղիկ էր ընտրում. վերցնում էր, հոտ քաշում, ծիծաղում, հետո նորից դնում։ Ի վերջո ընտրեց երեք փունջ...»։

- Պարզ է, խաբել են...,- ասում է պառավը։

«Երանի կորցրած լինեի...»,- կասեր նա, եթե մեզ հետ լիներ եւ իր վիճակի՝ հեռվից նայելու կատարվածին։

Պառավի ձայնի հետ նրան լսելի չդարձնենք մեր ձայնը։ Թողնենք, որ նա դարձյալ ծաղիկներ տանի փողոցով անցնողներին նաեւ վաղը, մյուս օրը, մինչեւ որ...

Մինչեւ որ կյանքի տխուր նոտաների մեջ էլի ու էլի ավելանա նրանց թիվը, ովքեր կարողանան հասկանալ, թե ինչու են քանդվում մարդկանց իրար հետ կապող կամուրջները, ինչու է ժայռոտ քարերին խփվելով անդունդը գլորվում հավատն իրար նկատմամբ։ Մինչեւ որ հասկանալի ու սիրելի դառնա նրա հարցական հայացքը, խռոված հոգին, երբ նստել էր գյուղի հին կամրջին եւ ուրիշ կամուրջ էր տեսնում։ Քանդվող կամուրջ։ Հօդս ցնդող հավատ, երբ հանդիպել էր ընկերոջ ստորությանը։ Ավերակվող կամրջի գլխիվայր կախված հավատն իր հետ վայր էր քաշում նրա վշտի ուսերն ու քանի գնում, հարցականը խորանում էր նրա մուգ աչքերում։

Նրա աչքերը... ծովից կտրվել չկարողացող թռչունների նման այս ու այն կողմ են ընկնում, հետո կտրուկ քաշում հարցականի պոչը, բերելով ու հասցնելով մինչեւ քո աչքի սահմանները։

Հարցականը դառնում է կամուրջը քանդողի դատավորը։ Այն պայթեցնելուց առաջ «անհրաժեշտ է մի վերջին անգամ նայել այն քարերին, որ շարել ես իրար վրա, միացրել հավատի շաղախով, պիտի վերջին անգամ հավատաս այն երազին, որով կամար ես սարքել, պիտի չափես այն տարածությունը, որ միացնում էր այդ կամարը»։

Մինչեւ կույր ծերունին մայթի մի անկյունում կշարունակի վաճառել իր հավատի ծաղկեփնջերը, համոզված, որ միայն թվացել է, թե խաբել են իրեն, նա՝ երիտասարդ մի տղամարդ, նստած է գյուղի հին կամրջին եւ փորձում է պահել իր ներսում ավերակվող կամրջի քարերը։ Իսկ կամուրջը չի դիմանում ստորությանը։ Հաշվելու փո՞րձ... Անհնարին է։ Չէ՞ որ հաշվում են թշնամիները։ Իսկ բարեկամները մնում են քանդված կամրջի երկու տարբեր ափերին։ Նրանց արանքում պղտոր գետն է, եւ նրանք իրար նայել կարող են միայն հեռվից։ «Հետո կցամաքի այդ պղտոր գետն էլ, իսկ ցամաքած գետի վրա մարդիկ այլեւս կամուրջ չեն սարքում»։

Այդպես էլ նստած է նա հին կամրջի գլխին, մինչեւ այսօր... Մինչեւ այսօր՝ սեւ աչքերն անհանգիստ թռչուններ, նա փորձում է նոր շաղախ հորինել մարդկանց իրար կապող հավատի համար։ Նոր շաղախ, քանի որ քանդված կամրջի ավերակների վրայով իրար մոտենալն այլեւս անիմաստ է։ Չէ՞ որ տաճարն է, որ իրենով մի տեսակ ազնվացնում է քարերը։ Քարերը տաճար են դառնում, երբ դառնում են տաճարի քարեր։ Այդպես է եւ ընկերությունը, որը պետք է գտնել մի ավելի մեծ բանի մեջ, քան դուք ինքներդ եք։ Ընկեր, բարեկամ կարելի է լինել ինչ-որ մեծ, կարեւոր բանում, չի կարելի հենց այնպես... Կներեք, ես նորից հեքիաթ եմ պատմում...»։

Հին կամրջի գլխին այսօր էլ նա հյուսում է կյանքի այն հեքիաթը, որի համար փորձում է գտնել ամուր շաղախի գաղտնիքը։

Իբրեւ վերջին ուսուցիչ, նա դեռ չի ավարտել իր դասը։ Որովհետեւ դեռ չի հնչել այն զանգը, որ կարող է ընդհատել կյանքի տխրությունը փարատելու համար նրա հորինած հեքիաթը տաճարի քարերի մասին։

Իսկ տաճարի քարերի մասին հեքիաթից երջանկություն է կաթում, երբ կանգնում է տաճարը։ Անհրաժեշտ է գտնել ամրության շաղախը։ Այլապես կավերակվի ամեն ինչ, եւ յուրաքանչյուրի կանգնած տեղն իր համար կդառնա որպես կամրջի հակառակ ծայրը։ Բայց չէ՞ որ անմահական խնձորի ետեւից գնալու ճանապարհն անընդհատ անցնում է անդունդների վրա գցված կամուրջների վրայով։

Նա ցավոտ հիասթափությունների կամուրջներ թողեց իր ետեւում։ Հաճախ մնաց հակառակ ծայրին, բայց «մի՞թե մեղուները ծաղիկներից վերցրած գույներն ու նեկտարը՝ գրամ-գրամ մի համապատասխանությամբ, հենց այնպես, դյուրությամբ ու միանգամից են փոխում մեղրի»։

Նրա «էության փեթակներում քնած հուշերը մեղուների նման արթնանում են, բզզում, աղմկում, թռչում են լույս աշխարհ», պատմելու իր սերնդի «դրամատիկ ու խենթ պատմությունը»։ Այդ սերնդի չապրած տարիները լրացնում ու ապրում են նորերը, կրկին ու կրկին թողնելով, թե՝ «Ամենակարեւոր բաները մեզ ոչ ոք չսովորեցրեց...»։ Իսկապես, ի՞նչ էր ավելացնելու բազմապատկման աղյուսակը, երբ այնքան շատ են մեր կյանքի բաժանումները... Կենտրոնում ավերակներ ունեցող բաժանումները...

Մենք բաժանվեցինք նրանից, թողնելով նրան իր կյանքի կայարաններից մեկում, առյուծի մոլորված ձագի նման, որի համար այլեւս անհնարին էր ծերության մեջ հանդարտորեն հանգչելը։ Մենք անցանք նրա կողքից, թողնելով նրան իր իսկ հորինած կայարանում, որտեղ զբաղված էր քարերը տաճարի տանիքի տակ շարելով, իմանալով, որ հենց այստեղ էլ վերջանալու են իր ապրած տարիները։

Ինչո՞ւ էր այդքան տխուր նրա հորինած հեքիաթի ավարտը։ Քանի որ գրված էր «ապրած-վերջացած տարիների մասին»։

«... Ուրեմն, մարդու կյանքը նման է գնացքի... Մարդը աշխարհ է գալիս մի վագոնով,- պատմում է նա իր որդուն, երբ վերջինս հարցնում է անցնող տարիների մասին,- երբ լրանում է նրա մի տարին, եւ նա մտնում է երկուսի մեջ, ճանապարհին նա թողնում է այդ առաջին տարվա վագոնը, նստում ուրիշ մի վագոն, որ մի քիչ ավելի մեծ է։ Այդպես կամաց-կամաց մարդու կյանքի գնացքը բարձրանում է սարն ի վեր՝ ճանապարհի ծաղիկների ու փշերի մեջ թողնելով իր տարիները։ Ամեն կայարանում՝ մեկը»։

Ծաղիկների ու փշերի մեջ մնացին 67 կայարաններ։ Բարձր կամարներով կայարաններ։ Խոյակներն անընդհատ ավելացված սյուների միջոցով վեր պահվող կայարաններ։ Մեծ ու փոքր թղթերի վրա ազդագրեր ունեցող կայարաններ...

Գնացքները անցնում են սուլելով, ու յուրաքանչյուրս մեր վագոնը մտնելուց առաջ ետ ենք նայում, կարդալու այն ազդագրերը, որ պատմում են կամարներն ու կամուրջները վեր պահող շաղախն ստանալու գաղտնիքների մասին։ Դրանք ամենակարեւոր բաներն են, որ այբուբենը սովորելու հետ մեզ ոչ ոք չի սովորեցրել։ Թողել են, որ. «... Մեր սրտի վրա ստացած վերքերով սովորենք ամենակարեւոր բաները։ Իսկ վերքերից սպիներ են մնում... Բայց սպիներով է սիրտը սիրտ, այդ սպիներով է, որ սովորական մկանների մի կույտից սիրտը դառնում է մեր ապրած ճակատագրի վկան եւ մեր ամենավերջին զրուցակիցը»։

Մեղի խնձորն ուտելուց հետո այլեւս անիմաստ էր անմահական խնձորի ետեւից գնալը։ Բայց զղջման ցավը մեզ առաջ է մղում, ու գնում ենք կուլ տալով մեր արցունքներն ու կարծրանալով սպիների մեջ։ Գնում ենք, յուրաքանչյուր կանգառում կարդալով նրա թողած ազդագրերը այն մասին, որ «կյանքն անընդհատ մի ճանապարհ է՝ վերելքներով ու անկումներով»։

Այսպես, տարիների մոխիրը ետ քաշելով, հանդիպեցինք նրան՝ կանգնած դեռ չմարած կրակների միջեւ իբրեւ լուսավոր հավատին կառչած ծերուկ մի ծաղկավաճառ, իբրեւ կեսգիշերային զրուցակից՝ քանդված կամուրջների գլխին, իբրեւ ճշմարիտ անհայտով խնդիրների պատասխանն իմացող վերջին ուսուցիչ, ամենակարեւոր բաների մասին լռելուն դեմ եղող խաբված երիտասարդ։

Իսկ ապրած-չապրած ժամանակներին վերադառնալու, նրան մոտենալու-հեռանալու ճիգերից գոյացած խճանկարը, որ նույն էսքիզներն են՝ հայկական թեմաներով, նրա աղաղակն են կախված հայոց մեր աշխարհի վրա, թե՝ ուրացում չէ մոռացումը։ Մոռացումը երբեմն-երբեմն սկսում է փակված կողերի վրա կամաց-կամաց շարժել թարթիչներն ու՝ ծլնգ-ծլնգ բացել իր էջերը։ Երբեմն աչքերը բաց են։ Պարզապես ետ պետք է տանել ակնոցները։ Քանի-քանիսը մտան «Հայկական էսքիզների» էջերը հենց այդպես՝ ակնոցները ետ տանելու պահին։ Իսկ ետ տարան, որովհետեւ խնդիրը մի ուրիշ շաղախի ամրության մասին էր։ Այն մասին, թե ճի՞շտ է արդյոք հայ ժողովրդին սիրել այնպես, ինչպես Կորդելիան էր սիրում իր հորը՝ արքա Լիրին։ Ճի՞շտ են արդյոք հայերին Դոն-Կիխոտի հետ համեմատողները, ճի՞շտ են «Հայերը ծեր են ծնվում» ասողները։ Իսկ ակնոցները ետ են տարվում Բոսֆորի ափերին, Բեյրութի սրճարաններում, օտար հյուրանոցներում։ «... Եվ ես նրան ասում եմ՝ «Դու պիտի գաս Հայաստան»։ Չեմ հարցնում՝ «Դու պիտի գա՞ս Հայաստան»։ «Դու պիտի գաս», - ասում եմ։ Նա հանում է իր ծխագույն ակնոցը, եւ ես տեսնում եմ նրա կապույտ աչքերը։ Նա տարօրինակ կկոցում է աչքերը. «Կուզենայի ապրել Զանգեզուրում», - ասում է։

Նա ասում էր գազանի վրա աշխատող մկրատը։ «Ես ավելի գերադասում եմ անտառի անկանոն մացառները, անհավասար թփերի ու ծառերի խռիվ շարքերը, որովհետեւ բնությունը դա է։ Գազանն ավելի հարմար է ծույլ ուղեղի համար. համաչափ հարթության վրա բավական է երեւա մի խենթ կանաչ, իսկույն աչքի կընկնի ու... խըրթ՝ կաշխատի մկրատը»,- ասում է նա։

Իսկապես, պե՞տք են գազանի գաճաճ ու հարթ թփերը, երբ խռիվ անտառի խշշոցի միջից են լսելի դառնում իմաստուն հեքիաթները։ Այն հեքիաթները, որ «... հորինում են մարդիկ՝ կյանքի տխրությունը ցրելու համար»։

Նրա հեքիաթը շատ էր ճշմարիտ, ուստի ծնվել էր «Ինչպես կրակը զենքի մեջ»։

...Ետհարվածով ետ է մղում կրակողին,

Իսկ ում դիպավ՝ տեղնուտեղը սպանում է։

Սպանվողն ընկած մնաց կամրջի հակառակ ծայրին, իսկ նա վեր բարձրացավ կամրջի գլխից, մեզ թողնելով իր «ազդագրերը» կամուրջն ամուր պահող շաղախի մասին։

ՓԵԼԻՔՍ ԲԱՂՕՅԱՆ

ԼՈՍ ԱՆՋԵԼԵՍ

Հայկական նոր ֆիլմ՝ «Ալիսիա»

Մեր պաշտոնակից «Նոր օրից» տեղեկանում ենք, որ «Երջանկության արցունքներ», «Մուսա լեռան 40 օրը» եւ այլ կինոնկարներ պատրաստած Սարգիս Մուրադյանն այժմ ամերիկահայ համայնքին է ներկայանում մի նոր «Ալիսիա» ֆիլմով, որի հեղինակն է, բեմադրիչը եւ երաժշտության ստեղծողը։ Իրական կյանքից առնված ընտանեկան այս հուզիչ եւ մելամաղձոտ ֆիլմը, ըստ լրատվության, մի երիտասարդի մասին է, որ սիրահարված լինելով մի ամուսնացած կնոջ, ամեն ինչ անում է ամուսնանալու այդ կնոջ աղջկա հետ, որպեսզի ի վերջո հասնի իր բուն նպատակին։ Հայերեն խոսուն եւ անգլերեն ենթագրություն ունեցող այս ֆիլմը վաղուց պետք է նկարահանվեր, սակայն Լիբանանի պատերազմի պատճառով մի քանի անգամ հետաձգվել են նկարահանումները, մինչեւ որ անցյալ տարի դոկտ. Հարություն Սաղրյանը համաձայնում է հոգալ բոլոր ծախսերը եւ այդպիսով դառնում ֆիլմի պրոդյուսերը։ Նա նաեւ ստանձնում է Ջորջի կարեւոր կերպարներից մեկի դերը։

Ֆիլմում դերերով հանդես են գալիս նաեւ Հայաստանում ծանոթ դերասաններ, ինչպիսիք են Լեւոն Շարաֆյանը (Հակոբի դերով), Ալլա Թումանյանը (քույր Մարի), Ալիկ Խաչատրյանը (Պետրոս), Ալիս Կափլանջյանը (Մարիամ), Արթուր Իսրայելյանը (Սուրեն), Լուսինե Սարգսյանը (Ալիսիա), Ռաֆայել Դանիելյանը (Մայք) եւ Մարիամ Վարդանյանը (Անի)։

Նկարահանումները կատարվել են Լոս Անջելեսում։ Ֆիլմում երգերը կատարում է Անդրե Տանիքը։ Ֆիլմի պրեմիերան կայանալու է նոյեմբերի 22-ին, Բեւեռլի Հիլզի «Գոլդուին» կինոթատրոնում։

Հ. Օ.

Ի պատիվ Եգիպտոսի թեմի առաջնորդի

Հայաստանյայց առաքելական եկեղեցու Եգիպտոսի թեմի առաջնորդ գերշ. Տ. Զավեն արք. Չինչինյանի քահանայական ձեռնադրության 50-րդ եւ Եգիպտոսի թեմում իր գործունեության 40-րդ տարեդարձների առթիվ Կահիրեի եւ Ալեքսանդրիայի ազգային իշխանությունները համատեղ կազմակերպել են հոբելյանական հանդիսություններ, որոնց ներկա է գտնվել այդ առթիվ հատկապես հրավիրված Ստամբուլի պատրիարքական փոխանորդ գերշ. Տ. Շահան արք. Սվաճյանը, հայտնում է ՌԱԿ Արեւմտյան Ամերիկայի պաշտոնաթերթ «Նոր օր» շաբաթաթերթը։ Շահան եւ Զավեն սրբազանները Երուսաղեմի միաբանությունից սկսած եղել են հոգեւոր եղբայրներ եւ փոխադարձ խորը հարգանք տածել։ Սբ. Գրիգոր Լուսավորիչ եկեղեցում իր քարոզի ժամանակ Շահան սրբազանն արտահայտվել է Զավեն Չինչինյանի եկեղեցաշեն ու ազգաշեն, ինչպես նաեւ եգիպտահայ համայնքում նրա երկարամյա գործունեության մասին, որի համար Ամենայն հայոց հայրապետը, վասն գնահատանքի, նրան պարգեւատրել էր սրբատառ կոնդակով եւ «Սբ. Ներսես Շնորհալի» շքանշանով։

Նույն օրը երեկոյան հոբելյանական շքեղ ճաշկերույթ-ընդունելություն է տեղի ունեցել տեղի «Մարիոտ» հյուրանոցում, որին ներկա են եղել Եգիպտոսում ՀՀ դեսպան Սերգեյ Մանասարյանը, Կահիրեի եւ Ալեքսանդրիայի թեմական եւ քաղաքական ժողովների ատենապետները, կուսակցությունների եւ մամուլի ներկայացուցիչներ։ Կարդացվել են շնորհավորական հեռագրեր, հնչել դրվատանքի խոսքեր, իսկ վերջում շնորհակալական խոսք է ասել հոբելյարը։ Հոբելյանական հանդիսության առթիվ, որը համայնքում մեծ խանդավառություն է առաջացրել, հրատարակվել է հոբելյարի կյանքին ու գործունեությանը նվիրված մի հուշամատյան։

Հ. Օ.

Մարզական

Ինչպես արդեն տեղեկացրել ենք, տեւական ընդմիջումից հետո հանրապետության բռնցքամարտի հավաքականի ղեկը կրկին ստանձնել է կաշվե ձեռնոցի հմուտ մասնագետներից մեկը՝ նախկին ԽՍՀՄ եւ հանրապետության վաստակավոր մարզիչ Ռաֆայել Մեհրաբյանը: Հավաքականի թեկնածուներին ընտրելու, նրանց կարողություններին ծանոթանալու նպատակ էր հետապնդում մայրաքաղաքի «Դինամո» մարզադահլիճում անցկացված բռնցքամարտի ընտրական մրցաշարը:

Մրցաշարը ծառայեց նպատակին

Ընտրվել են բռնցքամարտի հավաքականի թեկնածուները

Ռինգ էին դուրս եկել 72 բռնցքամարտիկներ, որոնք քաշային 12 կարգերում պետք է որոշեին հաղթողներին: Մասնակիցների թվում էին ինչպես փորձառու բռնցքամարտիկներ, այնպես էլ տակավին երիտասարդ մարզիկներ, որոնց հետ մարզիչները մեծ հույսեր են կապել: Փորձառուներից առաջին հերթին պետք է նշել 51 կգ քաշային, 31-ամյա Ալեքսան Նալբանդյանին, որը վերջերս է վերադարձել Կրասնոդարից: Չնայած բռնցքամարտիկի համար պատկառելի տարիքին, 1999 թ. աշխարհի առաջնության բրոնզե մեդալակիրը երիտասարդական ավյունով անցկացրեց բոլոր մենամարտերը եւ կանգնեց պատվո պատվանդանի ամենավերին աստիճանին: Իր հավասարը չունեցավ նաեւ գերծանր քաշային, Եվրոպայի այս տարվա առաջնության բրոնզե մրցանակակիր Սարգիս Թովմասյանը: «Հայաստան» մարզական միության սանը կրկին լավագույնն էր իր քաշային կարգում: 1997 թ. աշխարհի առաջնության բրոնզե մեդալակիր, դինամոյական Արամ Ռամազյանն էլ հաղթող ճանաչվեց մինչեւ 57 կգ քաշային բռնցքամարտիկների մրցավեճում: Վստահ ելույթներով աչքի ընկավ նաեւ վանաձորցի, «Վազգեն Բաղդասարյան» ակումբի սան Բագրատ Ավոյանը (60 կգ):

Քաշային մյուս կարգերում հաղթողներ ճանաչվեցին եւ մրցանակների արժանացան Արսեն Պողոսյանը (48 կգ, «Դինամո»), Արսեն Մարտիրոսյանը (54 կգ, «Դինամո»), Արսյոմ Հովհաննիսյանը (63,5 կգ, Գյումրի, ՕՀՀՌՆ), Հայկ Եղիազարյանը (67 կգ, «Դինամո»), Ավետիք Աբրահամյանը (71 կգ, ԲՀԴ), Անդրանիկ Հակոբյանը (75 կգ, ՖԻՄԱ, էջմիածին), Աշոտ Հակոբյանը (81 կգ, ՖԻՄԱ, էջմիածին) եւ Երեմ Հովհաննիսյանը (91 կգ, ՖԻՄԱ, ԲՀԴ):

Հարկ է նշել, որ մրցաշարը մեծ հետաքրքրություն էր առաջացրել մեր պետական այրերի շրջանում: Մրցումներին ներկա էին ՀՀ ՆԳ նախարար, բռնցքամարտի Հայաստանի ֆեդերացիայի նախագահ, գեներալ-լեյտենանտ Հայկ Հարությունյանը, Երեւանի քաղաքապետ Ռոբերտ Նազարյանը, ԱԺ պատգամավորներ եւ այլ պաշտոնյաներ:

Ինչպես «Ազգի» թղթակցի հետ զրույցում նշեց Հայաստանի բռնցքամարտի հավաքականի գլխավոր մարզիչ Ռաֆայել Մեհրաբյանը, մրցաշարը ծառայեց նպատակին: Այն հնարավորություն տվեց ստուգելու բռնցքամարտիկների պատրաստության աստիճանը, բացահայտելու նրանց ուժեղ եւ թույլ կողմերը, ի հայտ բերելու հեռանկարային երիտասարդ մարզիկների: Մրցաշարի արդյունքներով ընտրվեցին հավաքականի 36 թեկնածուներ, որոնք պարբերաբար կմասնակցեն ուսումնամարզական հավաքների եւ կնախապատրաստվեն 2003 թ. հուլիսին Թաիլանդում կայանալիք բռնցքամարտի աշխարհի հերթական առաջնությանը:

Կանը, Զիդանն ու Ռոնալդոն «Ոսկե գնդակի» թեկնածուներ

ՖԻՖԱ-ն անվանել է աշխարհի այս տարվա լավագույն ֆուտբոլիստի կոչման 3 թեկնածուներին: Նրանց թվում են Գերմանիայի հավաքականի եւ Մյունխենի «Բավարիայի» դարպասապահ Օլիվեր Կանը, Ֆրանսիայի հավաքականի եւ Մադրիդի «Ռեալի» կիսապաշտպան Զինեդին Զիդանը եւ Բրազիլիայի հավաքականի ու Մադրիդի «Ռեալի» հարձակվող Ռոնալդոն: Նշված 3 թեկնածուներից աշխարհի ավելի քան 140 ազգային հավաքականների մարզիչները պետք է ընտրեն լավագույնին: Դա հայտնի կդառնա դեկտեմբերի 17-ին Մադրիդում նախատեսված հանդիսավոր արարողության ժամանակ: Այդ օրը նաեւ կհանձնվեն աշխարհի առաջնության մրցանակները: Օլիվեր Կանը կստանա առաջնության լավագույն խաղացողի համար սահմանված «Ոսկե գնդակը», իսկ Ռոնալդոն կպարգեւատրվի լավագույն ռմբարկուի համար նախատեսված «Ոսկե խաղակոշիկ» մրցանակով: Աշխարհի լավագույն ֆուտբոլիստը որոշվում է 1991 թ.-ից: Հետաքրքրական է, որ Ռոնալդոն ու Զիդանն արդեն 2-ական անգամ ճանաչվել են լավագույնը: Հիշեցնենք, որ անցյալ տարվա դափնեկիրը Պորտուգալիայի հավաքականի եւ Մադրիդի «Ռեալի» կիսապաշտպան Լուիշ Ֆիգուն էր: Նշենք, որ մրցանակաբաշխության անցկացման 11 տարիների ընթացքում դեռ երբեք լավագույնի կոչմանը չի արժանացել դարպասապահը:

Հանդիպումը կկայանա «Դինամոյում»

Մոսկվայի «Լոկոմոտիվ» եւ ԲԿՄԱ թիմերի միջեւ ՌԴ ֆուտբոլի չեմպիոնի կոչման համար լրացուցիչ մրցախաղը կկայանա մայրաքաղաքի «Դինամո» մարզադաշտում նոյեմբերի 21-ին, ժամը 18-ին: Այսպիսի որոշում է ընդունվել Ռուսաստանի ֆուտբոլային միության, պրոֆեսիոնալ լիգայի, երկու ակումբների ներկայացուցիչների մասնակցությամբ անցկացված հանդիպման ժամանակ: Կային խաղն անցկացնելու մի քանի տարբերակներ: Դեռեւս ավարտական խաղից հետո ԲԿՄԱ-ի մարզիչ Վալերի Գազզաեւը ցանկություն էր հայտնել լրացուցիչ հանդիպումն անցկացնել Ռամենսկոյի «Սատուրն» մարզադաշտում: «Լոկոմոտիվի» գլխավոր մարզիչ Յուրի Սյոմինը հավանություն էր տվել խաղը «Դինամոյում» անցկացնելու գաղափարին: «Լուժնիկիի» արհեստական ծածկը մրցակիցներին չէր բավարարում, իսկ «Լոկոմոտիվ» մարզադաշտի մասին խոսք լինել չէր կարող, քանի որ խաղը պետք է կայանար չեզոք դաշտում: Հետաքրքրական է, որ բուքմեյքերները «Լոկոմոտիվի» հաղթանակը գնահատում են 1,95 գործակցով, ԲԿՄԱ-ինը՝ 1,75:

Նշենք, որ ՌԴ ֆուտբոլի առաջնությունների պատմության ընթացքում սա 2-րդ դեպքն է, որ չեմպիոնին որոշելու է լրացուցիչ մրցախաղը: 1996 թ. Սանկտ Պետերբուրգում «Սպարտակը» լրացուցիչ խաղում 2–1 հաշվով հաղթեց «Ալանիային»: ԽՍՀՄ առաջնություններում լրացուցիչ մրցախաղ անցկացվել է 2 անգամ: 1964 թ. Տաշքենդում չեմպիոնի կոչմանն արժանացավ Թբիլիսիի «Դինամոն»՝ հաղթելով Մոսկվայի «Տորպեդոյին» (4–1): 6 տարի անց կրկին Տաշքենդում կայացավ ոսկե մեդալների համար վճռորոշ մրցավեճը մոսկովյան ԲԿՄԱ-ի եւ «Դինամոյի» միջեւ: Առաջին օրը դարպասները մնացին անառիկ, իսկ հաջորդ օրը հաջողությունն ուղեկցեց բանակային ֆուտբոլիստներին (4–3):

Պորտուգալացիները հետաքրքրվում են Սկոլարիով

Բացառված չէ, որ Լուիս Ֆելիպե Սկոլարին, որի գլխավորությամբ ֆուտբոլի Բրազիլիայի հավաքականը նվաճել էր աշխարհի չեմպիոնի կոչումը, գլխավորի Պորտուգալիայի հավաքականը: Պորտուգալիայի ֆուտբոլի ֆեդերացիայի նախագահ Ժիլբերտու Մադայլը նշել է, որ Սկոլարին հավաքականի մարզչի ամենառեալ թեկնածուներից մեկն է: Ի դեպ, Սկոլարին արդեն մերժել է Մեքսիկայի ֆուտբոլի ֆեդերացիայի առաջարկը: Պատճառն առաջարկվող աշխատավարձի չափն է, ինչը չի բավարարել Սկոլարիին: Իսկ ահա, Պորտուգալիայի հավաքականին մարզելը Սկոլարիին հետաքրքիր է թվում: Նախ, Պորտուգալիան որպես ֆուտբոլի Եվրոպայի 2004 թ. առաջնության եզրափակիչի կազմակերպիչ, հավաքականն իրավունք է ստացել առանց ընտրական մրցաշարի հանդես գալու եզրափակիչ փուլում: Բացի այդ, ըստ Սկոլարիի, Պորտուգալիայի հավաքականում շնորհալի շատ ֆուտբոլիստներ են հանդես գալիս, որոնց հետ հետաքրքիր է աշխատել:

Նոր մարզիչը Սեմփսոնն է

Ամերիկացի մասնագետ Սթիվ Սեմփսոնը չորս տարով պայմանագիր է կնքել ֆուտբոլի Կոստա Ռիկայի հավաքականի հետ: Այդ ընթացքում նա կստանա 1,4 մլն դոլար: Նրա առջեւ խնդիր է դրվել հավաքականը դուրս բերել 2006 թ. ֆուտբոլի աշխարհի առաջնության եզրափակիչ փուլ: Սեմփսոնը հավաքականի գլխավոր մարզչի պաշտոնում փոխարինեց Ալեքսանդրե Գիմարաեշին, որը սեպտեմբերին հրաժարվել էր երկարաձգել պայմանագիրը:

ՀՀ ԱՌԱՋՆՈՒԹՅՈՒՆ

Նարդիստներն ավարտեցին մրցավեճը

Տիգրան Պետրոսյանի անվան շախմատիստի կենտրոնական տանն ավարտվեց նարդու Հայաստանի 11-րդ առաջնությունը կարճ խաղաձեւից («դավի»): Ծրագիրը բազմազան էր: Առաջնության պարգեւները վիճարկվեցին մի քանի մրցաշարերում: Գլխավոր մրցաշարում հանրապետության չեմպիոնի կոչումը վիճարկեցին 47 նարդիստներ: Չեմպիոնի կոչմանն արժանացավ Սուրեն Կարապետյանը, որը եզրափակիչում պարտության մատնեց Խաչիկ Մելիքյանին (15–12): Մրցանակային 3-րդ տեղը զբաղեցրեց Մուշեղ Միրզոյանը: Մինիմրցախաղերի հաղթող ճանաչվեց Վազգեն Մաթեւոսյանը: Զույգերի մրցաշարին (երբ մեկը խաղում է, մյուսը՝ օգնում նրան խորհրդատվությամբ) մասնակցեց 12 զույգ: Հաջողությունն ուղեկցեց Վազգեն Մաթեւոսյան-Հրանտ Տեր-Հակոբյան երկյակին: Մրցանակային հաջորդ 2 տեղերը զբաղեցրին Սուրեն Կարապետյան-Գալուստ Ղարիբյան զույգն ու հայր եւ որդի Անդրանիկ ու Գագիկ Հարությունյանները:

Թիմային պայքարում հանրապետության չեմպիոնի կոչումը վիճարկեցին 11 թիմեր: Ուժեղագույն ճանաչվեցին «Սիգարոն-1» թիմի նարդիստները (Արթուր Մուրադյան, Բագրատ Աբրահամյան, Ռուբեն Մարտիրոսյան): Երկրորդ տեղը զբաղեցրեց «Հույսը», 3-րդը ճանաչվեցին «Սիգարոն-2»-ի նարդիստները:

Նարդու սիրահարներին հիշեցնենք, որ հանրապետության չեմպիոնի կոչումը վիճարկվում է 1991 թ.-ից: Առաջին չեմպիոնը Վանիկ Մելիքյանն է: Հաջորդ տարիներին ուժեղագույնն են ճանաչվել Արթուր Մուրադյանը (2 անգամ), Արմեն Ստեփանյանը, Համբարձում Աբոյանը, Սիրաժ Ղամբարյանը, Խաչիկ Մելիքյանը, Գագիկ Ասոյանը, Պարգեւ Կարապետյանն ու Սամվել Աղամանյանը:

529353 անվճար ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

- **Փոխանակում եմ** փոքր կենտրոնում գտնվող սեփականացրած 80 քմ տարածքս սեփական տան հետ, հեռ. 09 423833, Արթուր:
- **Օզոնային էպիլյացիա** (ընդմիշտ): Երեսի մաքրում ուլտրաձայնով: Հեռ. 27-75-86 (գրասենյակ), 40-55-30 բջջ.:
- **Վաճառվում է** Րաֆֆու երկերի ժողովածու (10 հատոր) եւ այլ գեղարվեստական գրականություն հայերենով եւ ռուսերենով: Հեռ. 72-97-64, Սոնյա:
- **Վաճառվում է** 800 քմ տուն-հողամաս Օշականում: Գինը պայմանագրային: Հեռ. 34-40-71:
- **Կգնեմ** 3 սենյականոց բնակարան քաղաքի կենտրոնում առանց միջնորդի: Հեռ. 538489:
- **Վաճառվում է** 3 սենյականոց բնակարան Իսրայելյան 43, I մուտք, 16 բն., 9/4 հարկ, ընդ. մակերեսը 93 քմ, բնակմակերեսը 60 քմ, բաց եւ փակ տնտեսական պատշգամբ, մշտական ջուր, ջրատաքացուցիչ (գեյզեր), երկաթյա դուռ: Հեռ. 524666:
- **Կվարձակալեմ** 1 սենյականոց բնակարան մինչեւ 50 դոլարի սահմանում, կենտրոնում կամ Նորքի զանգվածներում: Հեռ. 56 31 49, 58 59 63:
- **Վաճառվում է** 3 սենյականոց բնակարան 70 քմ տարածքով, 2 ննջարան, 1 ճաշասենյակ, նախասրահ, բաց բակ, պատշգամբ: Հասցեն՝ Մոսկովյան 20, բն. 35, մուտքն առանձին, բակից: Հեռ. 527200, Մայիս, Օվսաննա: Գինը 30.000 դոլար:
- **Վաճառվում է** 3 սենյականոց բնակարան, բնակմակերեսը 54 քմ, 93,5 քմ ընդ. մակերեսով, 9/5 հարկ, կապիտալ նորանորոգումով: Հասցեն՝ Հրաչյա Քոչարի 16/1, բն. 14, հեռ. 724942, Վահրամ, «Պարտեզ» խանութի դիմաց:
- **Վաճառվում են** նոր լվացքի մեքենաներ «Ռիգա», «Վոլգա», «Օկա» եւ «Դեսնա» մակնիշների: Հեռ. 227609, Վրեժ:
- Տարբեր տեսակի լվացքի մեքենաների գնում եւ վերանորոգում, երաշխիքով: Հեռ. 227609, Վրեժ:
- **Վաճառվում է** 1982 թ. արտադրության «Ժիգուլի 21053» ավտոմեքենա, գույնը դեղին, նոր մարտկոց եւ անվադողեր: Հեռ. 09405828:
- **Վաճառվում է** 3 սենյականոց բնակարան, ընդ. մակերեսը 70 քմ, 2 ննջարան, 1 ճաշասենյակ եւ 1 պատշգամբ, ունի առանձին մուտք-բակի կողմից, 1-ին հարկ: Հասցեն՝ Մոսկովյան 20/35, հեռ. 527200, Մայիս կամ Օսան: Գինը 30.000 դոլար:
- **Կգնեմ** բնական մազեր 50 սմ-ից երկար: Հեռ. 351825:
- **Վաճառվում է** 3 սենյականոց բնակարան Խորենացու 29ա, բն. 23, 9/8 հարկ: Հեռ. 524666, Ավետս:
- **Վաճառվում է** 2 սենյականոց բնակարան Ֆուռմանովի 37, բն. 41 5/3, 30 քմ, ընդհանուր 60 քմ, ունի փակ տնտեսական պատշգամբ: Գինը 13.000 դոլար: Հեռ. 521296, մինչեւ 17:00, Գայանե:

Ա/Ձ-ռիէլթոր «**Արմեն Քարամյանը**» տեղեկացնում է, որ Երեւանի «Ադամանդ» ապրանքա-հումքային բորսայի հարթակում շարունակվում է «Հայխնայբանկ» ՓԲԸ-ին պատկանող եւ ստորեւ ներկայացված գույքի աճուրդային վաճառքը.

- Կաթի արտադրամասի 3 թռիչք, յուրաքանչյուրը՝ 864 քմ (մեկնարկային գինը՝ 3300000 դրամ)
- Միճուկի արտադրամաս (մեկնարկային գինը՝ 14650000 դրամ)
- Կաթսայատուն (մեկնարկային գինը՝ 8040000 դրամ):

Աճուրդները՝ հոլանդական եղանակով, յուրաքանչյուր երկուշաբթի, չորեքշաբթի եւ ուրբաթ, ժ. 13.00-ից, ք. Երեւան, Մհեր Մկրտչյան 5 հասցեով: Տեղեկությունների համար դիմել Ա/Ձ-ռիէլթոր «Արմեն Քարամյան»-ին:
Հեռ.՝ (09) 41 68 18 կամ 56-31-15, 56-48-83:

ARMENTEL

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

«Արմենտելը» հայտարարում է մրցույթ «Հայաստանի դեղին էջերի» հրատարակման համար: Մրցույթին կարող են մասնակցել ինչպես ՀՀ-ում, այնպես էլ արտասահմանում գրանցված կազմակերպությունները:

Մրցույթի անցկացման պայմանները, ինչպես նաեւ պահանջվող էջերի որակական մասնագրերը շահագրգիռ կազմակերպությունները կարող են ստանալ հետեւյալ հասցեով.

«Արմենտել» ՀՁ, Սիարոնյան 2, 2-րդ հարկ, 216 սենյակ, հեռ. 28 70 66, e-mail: hermine@armentel.com

Առաջարկները պետք է ներկայացվեն վերոհիշյալ հասցեով մինչեւ 2002 թ.-ի դեկտեմբերի 16-ը:

ՀԱՍԱՐԱԿԱՅՆՈՒԹՅԱՆ ՀԵՏ ԿԱՊԵՐԻ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆ

ԲԱՑ ՀԱՍԱՐԱԿՈՒԹՅԱՆ ԻՆՍՏԻՏՈՒՏԻ ՕԺԱՆԴԱԿՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՄԱՍՆԱՃՅՈՒՂ (ԲՀԻՕՀՀՄ)

ԲՀԻՕՀՀՄ-ն ընդունում է Հայաստանի քաղաքացիներից դիմումներ OSI/FCO CHEVENING/UNIVERSITY OF ESSEX 2003-2004 կրթաթոշակի մրցույթի համար: Կրթաթոշակը շնորհվում է Մարդու իրավունքների կենտրոնում մեկ տարվա ուսման համար մագիստրոսի կոչում ստանալու նպատակով: Կրթաթոշակն ապահովում է ուսման վարձը, ճանապարհածախսը եւ կեցության վարձը 12 ամիսների ընթացքում: Ուսումն ավարտելուց հետո ուսանողները պետք է վերադառնան Հայաստան իրենց աշխատանքը կամ ուսումը շարունակելու պայմանով:

Դիմորդները պետք է լինեն 35 տարեկանից ոչ բարձր ՀՀ-ի քաղաքացիներ եւ բնակվեն Հայաստանում.

- ունենան բարձրագույն կրթություն եւ գերազանց ակադեմիական որակավորում.
- անգլերեն լեզվի լավ իմացություն:

Դիմումներն ընդունվում են մինչեւ 2003 թվականի հունվարի 28-ը, 17:00-ը:

Դիմումների եւ լրացուցիչ տեղեկությունների համար դիմել ԲՀԻՕՀՀՄ-ի գրասենյակ հետեւյալ հասցեով.

Երեւան, Պուշկինի 1, բն. 2 հեռ. 542119,541719, 543901

e-mail: panaida@osi.am; www.osi.am

ՀԱՅԱԳՐՈԲԱՆԿ ԲԲԸ

Վաճառվում է Հայագրոբանկի սեփականությունը հանդիսացող Եղվարդի համակցված կերերի կոմբինատը

Երեւանից 20 կմ հեռավորության վրա գտնվող Եղվարդի համակցված կերերի կոմբինատը օրական կարող է արտադրել մինչեւ 35 տոննա ալյուր (բարձր, առաջին եւ երկրորդ տեսակների), 15 տոննա համակցված կերեր եւ ձավար (ծավալը ըստ պատվերի): Ձեռնարկության ընդհանուր տարածքը 7.5 հեկտար է: Կոմբինատն ունի երեք արտադրամաս եւ մինչեւ 23 հազար տոննա ցորենի մթերման շտեմարան: Ձեռնարկության տարածքով անցնում է երկաթուղի, որը հնարավոր կդարձնի արտադրանքի առաքումը ինչպես Հայաստանի տարբեր շրջաններ, այնպես էլ հանրապետությունից դուրս: Արտադրանքը թողարկվում է 50 եւ 25 կգ-անոց պարկերով: Ալյուրը նաեւ 2 կգ փաթեթներով:

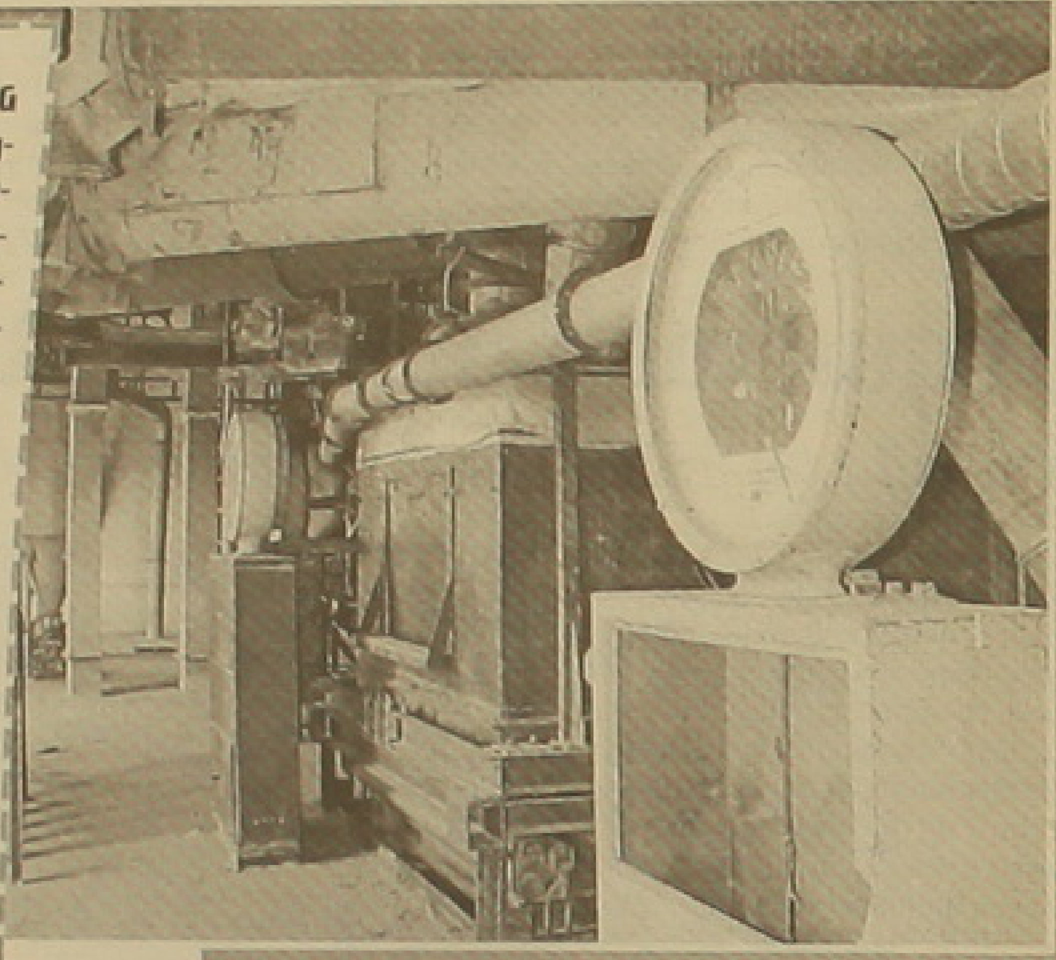

ՀԱՅԱԳՐՈԲԱՆԿ ԲԲԸ 5000 ԱՄՆ ԴՈԼԱՐ ԵՒ ԱՎԵԼԻ ԿԱՆԽԻԿ ՄՈՒՏՔԱԳՐՎԱԾ ԳՈՒՄԱՐՆԵՐԻ ՓՈԽԱՆՑՈՒՄԸ ԻՐԱԿԱՆԱՑՆՈՒՄ Է ԱՆՎՃԱՐ

Աննախադեպ առաջարկ

Դրամական փոխանցումներ իրականացնող հաճախորդներին առավել բարենպաստ պայմաններ առաջարկելու նպատակով ս.թ. հուլիսի 01-ից «Հայագրոբանկ» ԲԲԸ ոչ միայն բավականաչափ իջեցրել է դրամական փոխանցումներից գանձվող միջնորդավճարները, այլ նաեւ ներդրել է փոխանցումներն իրականացնելու *անվճար* տարբերակ, որի էությունը կայանում է նրանում, որ բոլոր ֆիզիկական կամ իրավաբանական այն անձինք, ովքեր «Հայագրոբանկ» ԲԲԸ միջոցով կփոխանցեն 5000 ԱՄՆ դոլար եւ ավելի գումար, փոխանցումը կիրականացնեն *անվճար*: Պետք է նշել, որ վերը նշվածը վերաբերում է միայն *կանխիկ* մուտքագրված 5000 ԱՄՆ դոլար եւ ավելի գումարների փոխանցմանը:

2002 թ. նոյեմբերի 5-ից Հայագրոբանկի համակարգում ֆիզիկական եւ իրավաբանական անձանց ժամկետային ավանդների համար, կապված տոկոսների վճարման հաճախականությունից եւ ավանդի գումարի մեծությունից եւ արժույթի տեսակից սահմանել հետեւյալ տարեկան տոկոսադրույքները.

«Հայագրոբանկ» ԲԲԸ վաճառում է իր սեփականությունը հանդիսացող հետեւյալ անշարժ գույքը

Հ/Հ	Գրանցման հասցե (վայրը)
1	ք.Երեւան, Քանաքեռ,1 նրբ. 35 տուն II կարգի առանձնատուն 140 քմ մակերեսով, 600 քմ հողամաս
2	ք.Երեւան Մ.Գորկու փող. 43 II կարգի առանձնատուն 0.0253 հա հողամաս, 250 քմ մակերեսով
3	Եղվարդի համակցված կերերի կոմբինատ
4	ք.Երեւան, Նուբարաշենի 2/1 (կից խանութ) 0.0206 հա հողամաս, 88.41 քմ մակերեսով
5	ք.Երեւան, գյուղ Հաղթանակ, խճուղի 7 ավտոձեռնարկություն
6	ք.Հրազդան, Երեւանյան խճուղի, ավտոձեռնարկություն, ադմինիստրատիվ շենք, 430քմ մակերեսով, 2.2 հա տարածքով
7	ք.Ջերմուկ, Առողջարան, 10 հարկանի, (կիսակառույց), 20200 քմ մակերեսով, 2 հա տարածքով
8	ք.Երեւան, Արաբկիր փ.37/ 7 հանրակացարան 840 քմ մակերեսով
9	Արմավիրի մարզ, գյուղ Մերձավան ադմինիստրատիվ շենք, 5835 քմ մակերեսով, 0.25 հա հողամասով
10	ք. Գավառ, «Մարք» ԲԲԸ մեխանիկական գործարան
11	ք. Ծաղկաձոր, մանկական ճամբար (կիսակառույց) 1900 քմ մակերեսով, 2 հա հողամասով

Առաջարկով շահագրգիռ անձինք եւ կազմակերպությունները կարող են դիմել Հայագրոբանկ ԲԲԸ (Երեւան, Խորենացի 7ա) 615 սենյակ

Հեռ. 53-54-71, 53-58-32

Ժամկետային ավանդների նվազագույն չափը սահմանվում է

- 50 000 ՀՀ դրամ
- 100 ԱՄՆ դոլար

Ընդ որում՝

- 50.0 միլիոն ՀՀ դրամ եւ ավել գումարի
- 100.0 հազար ԱՄՆ դոլար եւ ավել գումարի ժամկետային ավանդների ընդունումը եւ տոկոսադրույքների սահմանումն իրականացվում է յուրաքանչյուր առանձին դեպքում համաձայնեցնելով վարչության նախագահի հետ:

Ժամկետային ավանդներ

30 օր ժամկետով

Տոկոսների վճարման հաճախականությունը	ՀՀ դրամով	ԱՄՆ դոլարով
	մինչեւ 50.0 մլն.	մինչեւ 100.0 հազ.
Ամսական	9.0	5.5

31-60 օր ժամկետով

Տոկոսների վճարման հաճախականությունը	ՀՀ դրամով	ԱՄՆ դոլարով
	մինչեւ 50.0 մլն.	մինչեւ 100.0 հազ.
Ամսական	9.5	6.0
Ժամկետի վերջում	10.0	6.5

61-90 օր ժամկետով

Տոկոսների վճարման հաճախականությունը	ՀՀ դրամով	ԱՄՆ դոլարով
	մինչեւ 50.0 մլն.	մինչեւ 100.0 հազ.
Ամսական	10.5	7.0
Ժամկետի վերջում	11.0	7.5

91-180 օր ժամկետով

Տոկոսների վճարման հաճախականությունը	ՀՀ դրամով	ԱՄՆ դոլարով
	մինչեւ 50.0 մլն.	մինչեւ 100.0 հազ.
Ամսական	11.5	8.0
Ժամկետի վերջում	12.0	8.5

181-360 օր ժամկետով

Տոկոսների վճարման հաճախականությունը	ՀՀ դրամով	ԱՄՆ դոլարով
	մինչեւ 50.0 մլն.	մինչեւ 100.0 հազ.
Ամսական	12.5	7.5
Ժամկետի վերջում	13.0	8.0

Ցպահանջ ավանդների ընդունման համար սահմանված է տարեկան 3% տոկոսադրույք: Ժամկետային աճող ավանդների ներգրավումը, տոկոսադրույքների եւ սպասարկման այլ պայմանների սահմանումը իրականացվում է բացառապես համաձայնեցնելով վարչության նախագահի հետ